I
59599

Hafez

100 de gazeluri

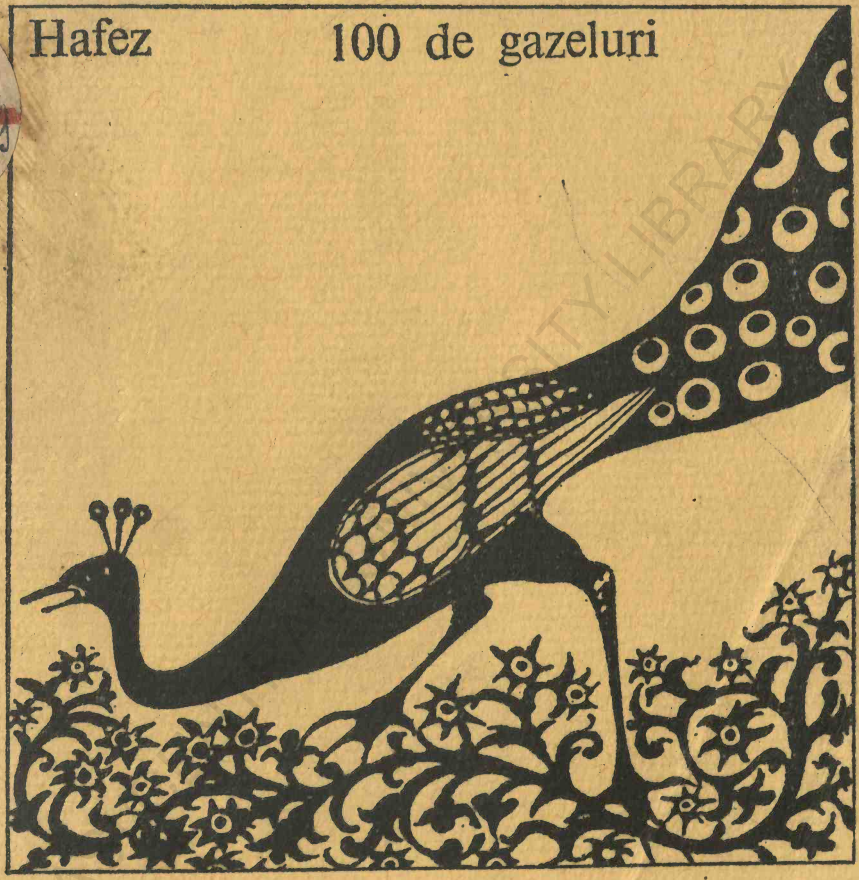

EDITURA UNIVERS • COLECȚIA POESIS

BCU IAȘI
UNIVERSITY LIBRARY

BIBL. CENTR. UNIV.
„M. EMINESCU" IAŞI
I-59599

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

București, 1977

■

Editura Univers

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

462961

Hafez

■

100 de gazeluri

341.309

B.C.U.- IASI 599645

Traducere din limba persană
de Otto Starck

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

23 DEC 1977
ale. 462961.
BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Notă asupra ediției

Volumul cuprinde 100 din cele peste 500 de gazeluri din creația vestitului bard persan, (1320—1390), traduse din volumul *Divanul lui Hoge Şamsoddin Mohammad Hafez din Şiraz*, ediție îngrijită de Hosein Pejman, Teheran, 1939. Selecția s-a făcut după criterii estetice, aceleași criterii stînd și la baza introducerii sau înlăturării unor distihuri nesigure.

Gazelul se poate defini ca o poezie lirică în distihuri, ale căror monorime sînt dispuse astfel: versurile primului distih rimează între ele, rima păstrîndu-se în al doilea vers al celorlalte distihuri. În majoritatea cazurilor, după rimă urmează *radiful* — un cuvînt sau grup de cuvinte care se repetă — iar ultimul distih conține takhallos-ul, pseudonimul poetului.

TRADUCĂTORUL

BCU IASI/CENTRAL LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

1 (1)

Paharnice, te scoală şi adă-mi cupa mea!
Iubirea-ntîi uşoară îţi pare şi-apoi grea.

De cînd aştept zefirul din păr să-ţi ia mireasma!
Vai, sîngerară inimi rîvnind mereu la ea.

N-am tihnă nici în casa iubitei, căci întruna
tălăngile cămilei le-aud strigînd: „În şa!"

Să zugrăveşti cu vinuri covorul pentru rugă,
e-un obicei prin hanuri, ce călătoru-l ia.

Pe mare e doar beznă şi teamă de furtună,
ce n-o cunosc la ţărmuri întinşii pe sofa.

Vai, orice faptă-a vieţii un nume rău mi-aduse:
din orice taină-ascunsă o bîrfă se urzea.

Hafez, urmează sfatu-nţeleptului tău dascăl:
„Te leapădă de lume cînd lumea e a ta!"

2 (4)

Să-mi lumineze cupa roşul vin la ospeţia — mea !
Cobzare, cîntă-mi, ca să-mi pară lumea în sclavia — mea !

În cupă se răsfrînge chipul fetei îndrăgite...
Voi toţi habar n-aveţi ce fericire-mi dă beţia — mea !

Nicicînd nu va muri cel ce din dragoste trăieşte...
În Cartea Lumii scrie că-n iubire-i trăinicia — mea.

Frumoasă e beţia cînd în ochii dragi sclipeşte !
de-aceea hăţurile vieţii să le ia beţia — mea.

Vai, cu nimic n-o să m-aleg la Ziua Judecăţii,
căci vinul nepermis a fost tot timpul avuţia — mea.

O, vîntule, cînd sufli prin grădina dragei mele,
tu nu uita să murmuri la urechea ei solia — mea.

Să-i spui : — „De ce vrei numele-mi să-l uiţi cu dinadinsul,
cînd de la sine-l vei uita şi toată nebunia — mea ?"

Laleaua inimii se-nchide în răcoarea nopţii...
Tu, pasăre a sorţii, oare vei cădea-n robia — mea ?

Hafez, revarsă-ţi ale lacrimilor mici grăunţe :
Vreau pasărea unirii noastre-n laţul meu să fie-a — mea !

3 (5)

Aleasa-mi faptă unde-i ? Şi eu în destrămare — unde-s ?
Vai, alta mi-a fost calea şi-acum ea oare — unde-i ?

Ce leagă între ele beţia şi credinţa ?
Al rugii murmur unde-i ? Şi-a harfelor cîntare — unde-i ?

Am părăsit chilia şi straiul de fătarnic.
O, unde-i templul magic[1] şi limpedea licoare — unde-i ?

Duşmanul nu-nţelege o faţă de prieten...
O, unde-i lampa moartă şi torţa-acelui soare — unde-i ?

Balsam pe ochi e colbul din pragul casei tale,
unde să fug de praful rîvnit cu însetare — unde ?

Să dăinuie-amintirea frumoasă-a contopirii !
Hîrjoanele şi-acele învinuiri amare — unde-s ?

Tu lui Hafez nu-i cere răbdare, somn şi tihnă !
Ce-i tihna ? Unde-i somnul ? Şi marea lui răbdare — unde-i ?

4 (8)

E vraja vremii tinereţii şi a sărbătorii...
Veşti bune trandafirul i-a trimis privighetorii.

Zefir, înmiresmatelor copile-ale grădinii,
trimite-le urarea mea, cu focul aurorii !

[1] Templul magilor.

Dar cînd apare-n crîşmă magul vînzător de vinuri,
cu genele-am să mătur pragul, pînă ce-or da zorii.

Mi-e teamă de toţi oamenii ce-şi rîd de suferinţă,
prin crîşme şi-au pierdut credinţa, în vîrtejul horii.

Prieteni fă-ţi doar din acei ce Noe-i duse-n arcă!
Argila lor n-o s-o cufunde apele vîltorii.

O, nu-i pretinde cerului nici adăpost nici pîine!
Acest zgîrcit îmbie, dar ucide călătorii.

Cînd locul tău de-odihnă-i doar o mînă de ţărînă,
la ce să mai înalţi palate ce s-atingă norii?

Hafez, bea vin! Îmbată-te! Fii vesel totdeauna!
Şi să nu faci capcană din Coran, ca-nşelătorii!

5 (9)

Zefir, iubita i-a furat gazelei sprintenia,
iar mie din iubire-mi dete munţii şi pustia.

Tu, vînzătoare de zaharuri, — fie-ţi viaţa lungă —
stîrneşti în papagal, pentru ce-i dulce, lăcomia.

O, trandafir, te-opreşte frumuseţea ta trufaşă
să-i smulgi privighetorii-ndrăgostite — nebunia.

Vezi, numai cu purtări frumoase poţi vîna-nţelepţii:
isteţe păsări nu-n capcane şi-au aflat robia.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Culoarea cinstei n-o găseşti la cine are trupul
de chiparos, obraz de lună şi în ochi magia.

Cînd stai cu vechi prieteni şi bei vinul din pocale,
adu-ţi aminte de beţivii ce i-a dus stihia.

O singură greşeală săvîrşeşte frumuseţea,
iubirea şi credinţa cînd îşi arată vrăjmăşia.

Cînd stihul lui Hafez ajuns-a-n cer, n-a fost minune
că Venus a cîntat şi-a dănţuit atunci Mesia.

6 (11)

De la moschee drept la crîşmă dascălul s-a dus.
O, fraţi întru credinţă, mai aveţi ceva de spus ?

Cum oare să ne-ntoarcem iarăşi faţa către Kibla[1],
cînd dascălul spre crîşmă-a-ntors-o şi-i cu gîndul dus ?

În crîşma magilor cu toţii de ne strîngem, soarta
din Prima-zi-a-lumii acest drum ni l-a impus.

De cugetul ar şti ce bine-i inimii în lanţul
zulufilor, orice-nţelept în lanţuri s-ar vrea pus.

Versetul harului mi-l lămureşte-o faţă blîndă,
şi tocul meu, de har şi de blîndeţe e condus.

---

[1] Locul spre care-şi îndreaptă faţa orice musulman cînd se roagă, adică spre Mecca.

BCU IAŞI CENTRALA UNIVERSITARĂ LIBRARY

Cînd vîntu-ţi joacă prin zulufi, mi-e lumea o ruină,
şi óricît i-am rîvnit, un alt cîştig nu mi-au adus.

Săgeţile oftării trec prin cer: Hafez, tăcere!
O, sufletul vezi să nu-ţi fie de săgeţi răpus.

7 (16)

Cetatea-naltă a nădejdii n-are temelie.
Dă-mi vin, căci temelia vieţii-i vîntul din pustie!

Sînt sclavul înţeleptului, ce sub cereasca boltă,
a rupt demult cu-ntreaga lume, liber vrînd să fie.

Un gînd mai am: e dorul pentru cea cu chip de lună,
că ştie chin s-alunge şi s-aducă bucurie.

Ascultă-mi sfatul şi preschimbă-l totdeauna-n faptă,
mi-l dete-un dascăl împreună cu credinţa vie:

„Tu nu te-ncrede-n firea nestatornică a lumii,
bătrîna-i drăgăstoasă, dar logodnici are-o mie."

Aseară, stînd în crîşmă, beat, îmi apăru în faţă
un înger, sol al lumii nevăzute, să mă-mbie:

„Tu, vultur cu priviri înalte, raiul ţi-e lăcaşul,
nu acest colţ de lume, plin de chin şi silnicie.

Un glas te-ntreabă din înaltele cereşti creneluri,
cum de-ai căzut şi-ai devenit înlănţuit de glie?"

BCU IAŞI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

O, nu gusta din suferința lumii! Stai și-ascultă
și sfatu-acelui călător din pribegie:

„Te mulțumește cu ce ai și descrețește-ți fruntea,
căci poarta liberei voințe e-nchisă pe vecie!"

O, nu cu zîmbetul credinței vine trandafirul,
privighetoare-ndrăgostită! Gemi și te sfîșie!

Zadarnic pe Hafez îl pizmuiești, poet nevolnic,
căci Domnu-i dete har și a cuvîntului magie.

8 (20)

Grădina raiului e locul de-nchinare — al dervișilor.
Tezaurul de măreție și onoare — e-al dervișilor.

Comoara cu-al minunii talisman își află
o poartă-n ochiul plin de milă și iertare — al dervișilor.

O neagră inimă cînd se preschimbă-n aur,
e alchimia dintr-o binecuvîntare — a dervișilor.

Coroana soarelui se-nchină-n fața acelei
puteri, ce-o are traiul fără de-ngîmfare — al dervișilor.

Doar un imperiu nu se teme de ruină,
și-acesta e imperiul fără de hotare — al dervișilor.

Nevoile mulțimii-n șah de-și află Kibla,
e sigur șahul sluga plină de-ascultare — a dervișilor.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Tu, cel bogat, nu te-arăta plin de trufie!
Şi cap şi aur stau sub scutul de-apărare — al dervişilor.

Cum dispăru comoara lui Karun[1], o ştie
mînia Domnului şi vrerea de mustrare — a dervişilor.

Hafez, tu vrei să afli unde-i apa vieţii?
E-n praful din lăcaşul de însingurare — al dervişilor.

9 (27)

O, pieptul de la focul inimii fără noroc — a ars,
a fost un foc în casa[2]-a cărei casă[3]-apoi pe loc — a ars.

De dorul dragei, trupul s-a topit, şi sufletul,
vai, la văpaia soarelui din faţa-i, ce-o invoc, — a ars.

Privind cum arde inima, chiar lumînarea mea,
de milă, ca un fluture în al iubirii joc — a ars.

Şi inima acelui ce-ţi zări al buclei laţ
de mila mea, nebunul de care tu-ţi baţi joc — a ars.

Nu-i de mirare că prietenii de milă-mi plîng,
chiar inima străinilor veniţi prin acest loc — a ars.

Vestmîntul de sihastru apa crîşmei l-a luat,
şi casa-nţelepciunii în al cîrciumilor foc — a ars.

---

[1] Bogătaş avar, care, refuzînd să ajute săracii, pămîntul i-a înghiţit averea.
[2] Inima.
[3] Pieptul.

Părerile de rău au spart pocalul inimii,
și fără vin, vai, măruntaiele mi se răscoc — și-au ars.

Hafez, mai termină cu-asemenea povești și bea!
Vezi, lumînarea, ascultînd, ajunsă la al ei soroc — a ars.

10 (33)

Eu sînt cel pentru care crîșma locul de-nchinare — este,
cînd ruga dimineții a crîșmarilor urare — este.

De n-àud zvon de harfă și n-am vin de dimineață,
nu-mi pasă! Cîntecul din zori oftatul de iertare — mi-este.

De regi și de milogi nu-mi pasă, dar milogul care
stă-n pragul porții tale, rege fără-asemănare — este.

Colind moschei și crîșme în nădejdea contopirii,
mi-e martor Dumnezeu c-aceasta singura-așteptare — mi-este.

De cînd pe pragul porții tale fruntea mi-am lipit-o,
lăcașul, dincolo de tronul veșnicului soare, — mi-este.

Din pragul fericirii nimeni nu-i să mă clintească,
cu moartea numai — dacă vine — singura-nfruntare — este.

Pe cerșetorul tău mai sus îl țin decît sultanul,
și chinul și-mpilarea ta o cinste și favoare — mi-este.

Hafez, deși păcatul nu stă-n libera voință,
urmează-ți drumul drept, c-al meu al tău păcat cel mare — este.

BCU "MIHAI EMINESCU" CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

11 (35)

Zefir, al dragei mele loc de tihnă şi răcoare — unde-i ?
Şi casa celei pentru care-ndrăgostitul moare — unde-i ?

E-o noapte neagră. Drumul duce către Valea Sfîntă [1],
dar unde-i focul din Sinai şi locul de-arătare — unde-i ?

E-un învăţat doar omul care pilda o-nţelege,
dar cel ce tainelor le-aduce dreapta dezlegare — unde-i ?

Cînd fiecare fir de păr de-al meu cu-al tău se leagă,
mă-ntreb, clevetitorul, care nici o treabă n-are, — unde-i ?

Înţelepciunea s-a smintit în lanţurile buclei,
şi inima s-ascuns ; ale sprîncenelor altare — unde-s ?

Paharnicul şi vinul şi cobzaru-s gata. Numai
că fără de iubită desfătare nu-i. Ea oare — unde-i ?

M-am săturat şi de chilie şi de-acel sihastru.
Dar unde-i puiul de ghiaur ? Şi-n crîşmă-acea licoare — unde-i ?

Hafez, nu te-ntrista de-al toamnei vînt pe cîmpul sorţii,
şi află, dacă fără spini se mai găseşte-o floare — unde-i ?

---

[1] Acolo spune legenda că Dumnezeu s-a arătat lui Moise şi Mohamed a primit vestmîntul de profet.

12 (36)

Zefir, să-i duci iubitei a iubirii mărturie — te trimit,
dar, vezi, întîi, de unde pînă unde, cu mîndrie — te trimit.

Tu, pasăre ce scurmi în pulberea durerii,
mai bine către cuibul cinstei c-o solie — te trimit.

Pe drumul dragostei nu afli nici-o haltă...
Te văd cînd nu eşti, şi-un salut de bucurie — îţi trimit.

Eu caravane de urări de bine
cu vînturi ce le ţin tovărăşie — îţi trimit.

Cînd oşti de chinuri lasă inima-n ruină,
eu, sufletu-mi smerit, vrînd hrana ta să fie, — ţi-l trimit.

Pe chipul tău se oglindeşte însuşi Domnul.
Eu, inima, oglindă să-ţi vezi faţa vie — ţi-o trimit.

Cobzarii, ca să-ţi spună cît de mare-i dorul,
gazeluri vor compune, şi-a lor melodie — ţi-o trimit.

Paharnice, mi-a spus un înger vestea bună:
„Tu rabdă chinul, leacul care dă tărie — ţi-l trimit!"

Hafez, întreaga noastră ceată te slăveşte,
iar eu, un strai bogat şi-un cal din herghelie — îţi trimit.

BCU IAŞI CENTRU VECHI UNIVERSITY LIBRARY

13 (37)

Zefir, cînd ai să treci prin îndrăgitul sat — al dragei mele,
adu-mi o boare din zulufu-nmiresmat — al dragei mele!

Chiar sufletul mi-l voi jertfi drept mulțumire,
solie de mi-aduci din pieptu-i: un oftat — al dragei mele.

Și dacă înălțimea ei nu mă primește,
leac pentru ochi, dă-mi praf din pragul mult visat — al dragei mele.

Sărman milog, ce-l roade dorul contopirii...
De mi-ar aduce somnul chipul luminat — al dragei mele...

Nimic n-ar cumpăra iubita de la mine;
n-aș vinde pe nimic zuluful cîrlionțat — al dragei mele.

Mi-e inima un con de brad ce se-nfioară
de doru-acelui trup de brad neînclinat — al dragei mele.

Din lanț de chinuri inima de-am dezrobit-o,
Hafez, tot am rămas același rob și-argat — al dragei mele.

14 (44)

Cînd strada cîrciumii azi orice trecător — o știe,
o altă ușă la ce bun un băutor — s-o știe?

Și ori de cîte ori bețivul trece-al crîșmei prag,
el taina mănăstirii, vin sorbind ușor — o știe.

BCU IA VICENTIU BABEȘ LIBRARY

Coroana scumpă a beţiei dată-i celui ce
mîndria lumii că-i în vinul din ulcior — o ştie.

Şi gura de pocal şi al paharnicei obraz
sînt luna nouă şi cea plină; şi-al meu dor — se ştie.

Stă-n cercul cupei taina celor două lumi, dar cea
din cupa lui Geamşid[1], doar ochiu-i sclipitor — o ştie.

Şi chinul zămislit de steaua sorţii-l plînge-n zori
luceafărul; iar luna-ascunsă dup-un nor — îl ştie.

Smintiţii să m-asculte doar! Iar dascălu-ntru crez
că-nţelepciunea e-un păcat ucigător — o ştie.

Azi tainica poveste-a lui Hafez — ce să mai zic
de paznici ori de juzi — chiar şahul iertător — o ştie.

15 (48)

Vai, trandafirului, în zori, îi spuse o privighetoare:
„Ajunge-atît răsfăţ, grădina multe flori ca tine are!"

Şi trandafirul rîse: „Adevărul nu mă supără, dar
nici un îndrăgostit n-a spus iubitei vorbe mai amare".

De vrei să bei un vin din cupa încrustată-n nestemate,
cu vîrful genelor străpunge multe perle sclipitoare.

Mireasma dragostei o poate veşnic mirosi doar cine
cu faţa-i prafu-l măturăde pe-ale crîşmelor pridvoare.

---

[1] Rege mitic în a cărui cupă se oglindea lumea.

Şi numai haru-acelui pur văzduh ce-mbălsăma grădina,
făcu prin păr de hyacint să se răsfeţe-o dulce boare.

Am zis : „O, tron al lui Geamşid, unde ţi-e cupa să vezi lumea ?"
Mi-a spus : „A adormit şi cea din urmă trează desfătare !"

Cuvîntul dragostei nu poate să-l rostească nici-o limbă.
Paharnice, dă-mi vin ! Şi nu-mi vorbi de ea, ce faimă are...

Zvîrlì în mare plînsul lui Hafez şi chin şi-nţelepciune :
căci flacăra durerilor iubirii n-are-ascunzătoare.

16 (49)

Grădina-n desfătare-i. Vorba celor îndrăgiţi — frumoasă-i.
E vremea rozelor. Şi vremea celor beţiviţi — frumoasă-i.

Vezi, sufletul se-mbată cu-al zefirului balsam,
şi-oricînd mireasma răsuflării-a doi îndrăgostiţi — frumoasă-i.

E-n floare trandafirul şi i se cîntă de prohod.
Privighetoare, plîngi ! Vai, jalea celor chinuiţi — frumoasă-i.

Primeşte, pe-al iubirii drum, veşti bune ! Doar în ochii
iubitei jeluirea celor mai nefericiţi — frumoasă-i.

Deşi-n bazarul lumii fericirea-i doar un nume,
înveselirea beţivanilor şi-a bravilor vestiţi — frumoasă-i.

Îmi spuse crinul că-n această veche mănăstire
a lumii, numai fapta celor ce-s de griji lipsiţi — frumoasă-i.

Hafez, fugind de lume-i fericirea, pînă n-o
să crezi că viaţa celor ce-s puterii hărăziţi — frumoasă-i.

17 (52)

La piept o roză, cupa-n mîini — aşa iubita vine...
Sultanul lumii-n astă zi un sclav e pentru mine.

De ce s-aprinzi făclii în noaptea adunării noastre,
cînd faţa dragei mele are chipul lunii pline ?

Urechea-i plină doar de zvonuri dulci de nai şi harfă,
şi-n ochi vezi numai cupe şi-ale buzelor rubine.

Ştii, în credinţa mea permis e vinul, dar oprit e,
de n-am ai ochilor narcişi, privirile-ţi divine.

În van amestecaţi miresme-n adunarea noastră,
cînd pot zulufii ei să-nmiresmeze pe oricine.

Comoara suferinţei zace-n inima-mi pustie,
cum în pustiul crîşmei zac şi eu, de-s fără tine.

Să ştiţi, renumele-mi din al meu nume rău se trage,
şi numele meu rău, vai, de l-al meu renume vine.

Beţiv, smintit şi desfrînat şi iubăreţ din fire-s.
Mai e vreun altul să nu fie-asemeni mie ? Cine ?

Te rog să nu-ntrebi pòtera de am sau nu cusururi !
El, toată vremea, bea la fel de bine ca şi mine.

Hafez, nu pierde-o clipă fără vin sau vreo iubită!
E vremea rozelor și sărbătoarea încă ține...

18 (53)

Din atelierul vieții tot ce-apare — e-un nimic.
Dă-mi vin, căci totu-n lumea schimbătoare — e-un nimic.

Cinci zile ai ca să te-oprești în halta-aceasta:
răgaz de tihnă ce-ți dă timpul care — e-un nimic.

Din inimă și suflet îți dorești iubita,
dar sufletul și inima ce doare — sînt nimic.

O, nu slăvi nici umbra Sedrei[1] nici a Tubei[2],
căci ele-n fața-acelei dragi fecioare — sînt nimic.

S-ajungi la țintă fără chin e fericirea,
căci raiu-avut cu trudă și sudoare — e-un nimic.

La țărmul mării neființei stăm de veghe...
Bea vin, căci tot ce-n sine lumea are — e-un nimic!

Nu te făli prea mult cu zelul tău, sihastre!
De la chilii la crîșmă de-i cărare — e-un nimic.

O, nu-ntreba de suferința ce mă arde!
Orice răspuns l-această întrebare — e-un nimic.

---

[1], [2] Arbori paradisiaci.

BCU IAȘI ORIENTAL UNIVERSITY LIBRARY

Tu nu-ţi fă griji ! Fii vesel ca măceşul,
căci temelia lumii trecătoare — e-un nimic !

Hafez şi-a cîştigat un nume bun, dar pentru
beţivi, cîştig şi pierderi l-adunare — sînt nimic.

19 (56)

Sihastre, nu mustra beţivi şi derbedei !
Păcatul altora cu tine n-o să-l iei.

Ce-i dacă-s bun sau rău ? Te du pe drumul tău !
Culegi ce-ai semănat — e-o vorbă cu temei.

Nu-mi smulge crezu-n harul prevestit de veci !
Sub văl, frumos ori nu, e chipu-unei femei.

Toţi vor cîte-o iubită, fie trezi sau beţi.
Iubirea-n toate-i. Ce biserici ! Ce moschei !

N-am fost doar eu gonit din al credinţei cort ;
şi tatăl raiul l-a schimbat pentr-un bordei.

Oricîtă vrajă-ar fi ascunsă-n paradis,
mai bine-i sub umbrar de sălcii şi de tei.

De piatra crîşmei capul mi-l proptesc, dar de
mă cerţi, o piatră-n capul tău, să vezi scîntei !

Hafez, în ziua morţii, cupa de-o vei prinde-n mîini,
din crîşmă vei ajunge-n rai, aşa cum vrei.

BCU MUSCEL CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

20 (59)

La vremea aceasta, ia-ţi drept singură tovărăşie
carafele cu vin şi cărţile de poezie!

Prin trecătoarea-ngustă-a mîntuirii umblă singur!
În mînă ţine cupa! Ce-a murit nu mai învie.

Mereu să mîngîi pletele acelui chip de lună,
căci soarta, de e rea sau bună, steaua doar o ştie.

Cu ochii minţii tu scrutează trecătoarea vieţii,
căci lumea şi-ale lumii fapte n-au vreo temelie.

Sperat-a inima cu faţa ta să se unească.
Dar moartea-i hoţul de nădejdi, pe-a vieţii cale vie.

Lipsit de fapte,-s trist, ca şi-nvăţatul care vede
că-nvăţătura ne-ntrupată-n faptă e pustie.

Poţi dărîma orice zidire, în afara celei
ce-o-nalţă dragostea, ca ea să dăinuie-n vecie.

Hei, pe Hafez voi treaz nicicînd nu-l veţi găsi vreodată!
Mereu e beat de vinul dătător de veşnicie...

21 (60)

Cînd prin grădină bate-un vînt din paradis,
dă-mi vin şi-un chip de hurie, văzut în vis!

Poveşti de-april îmi spune cîmpul : nu e bine
să dai ce-n mînă ai, să cumperi ce-i promis.

Cetate fă-ţi din vin ! Azi lumea-ţi vrea ruina
şi cărămizi din huma ta, c-aşa-i prezis.

Sultan se crede cerşetorul : noru-i umbra
ce-o lasă cortul şi palatu-i cîmp deschis.

Nu-ţi căuta credinţa la duşmani ! N-aprinde-n
chilie lampa de la cea din paraclis !

De-s beţivan, mustrări nu-mi scrie-n Cartea Neagră !
Tu nu poţi şti pe fruntea ta ce soarta-a scris.

Cînd va muri Hafez, veniţi la-nmormîntare !
Chiar de-a păcătuit, va merge-n paradis.

22 (64)

Somnul ochilor, urzind numai ispite — nu-n zadar e,
şi cîrlionţu-acelor bucle răvăşite — nu-n zadar e.

Sarea vorbelor de duh amestecată
cu dulceaţa vorbelor meşteşugite — nu-n zadar e.

Viaţă lungă îţi urez ! Ţintind spre mine,
arcul cu săgeţi din genele-ascuţite — nu-n zadar e.

Inimă, cînd plîngi de chinul despărţirii,
jeluirea unei astfel de ursite — nu-n zadar e.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Trandafir, cînd bate vîntul dinspre casa-i,
singur dacă-ţi sfîşii straiele scrobite — nu-n zadar e.

Apă vie sorb din gura-i, căci fîntîna
din gropiţa de sub buzele iubite — nu-n zadar e.

Inima, Hafez, îşi tăinuie iubirea,
totuşi plînsul de sub pleoapele-nroşite — nu-n zadar e.

23 (67)

Privighetoarea-i beată cînd se-nvoaltă o răsură.
O, binecuvîntată fie orice băutură!

Deşi ca piatra pare temelia remuşcării,
pocalul de cristal o sfarmă dintr-o lovitură.

Aduceţi vin, căci în palatu-acesta e totuna
de eşti sultan sau paznic, beţivan sau fire pură!

Din hanul cel cu două porţi, cînd e să pleci, totuna-i
portalul vieţii dacă-nalt ori scund e la măsură.

Cum doar prin suferinţă se ajunge la plăcere,
de legămîntul „Nu-s eu Domnul?“ [1] ţi-aminteşti cu ură.

De rostul morţii şi de-al vieţii, nu-ntreba! Fii vesel!
Cu moarte doar sfîrşeşte-orice-mplinire din natură.

---

[1] Începutul unui verset din Coran.

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Şi cai de vînt de-avu şi grai de păsări de-nţelese,
acum la ce-i servesc lui Solomon, sub arătură ?

O, nu pleca de unde-arunci săgeţi ! Oricît le-ar ţine
văzduhul, în pămînt sfîrşeşte orice-azvîrlitură.

Hafez, cu limba penei tu grăieşte-a mulţumire,
căci astăzi versurile tale trec din gură-n gură !

24 (70)

Cu păru-n vînt, cu buzele rîzînde, beată bine,
cu straiul rupt, cîntînd, carafa-n mîini abia se ţine,

cu ochi rîvnind a vrajbă şi cu buzele vrăjite,
aşa la miezul nopţii se-ndreptă zîmbind spre mine,

şi-mi puse gura pe-o ureche, trist, încet, şoptindu-mi :
„Bătrîn îndrăgostit, ţi-e somn şi să te culci îţi vine".

Să bea un vin noptatec înţeleptul are voie,
dar de-ar trăda iubirea, acestui vin să nu se-nchine.

Nu te lega de soarta băutorilor de drojdii !
Din Prima-zi-a-lumii acest dar li se cuvine.

Ce Dumnezeu vărsă în cupa noastră, noi băurăm.
Paradisiac fu vinul ori menit să ne ruine ?

Hafez, pocalul plin cu vin şi buclele iubitei,
pot să prefacă toate remuşcările-n ruine.

25 (71)

Nu-ţi vede nimeni chipul, dar ai mii de pînditori.
Un mugur eşti, şi-ţi vin o sută de privighetori.

De-s călător prin satul tău, ce vezi ciudat în asta ?
Ca mine prin acest ţinut sînt mii de călători.

Departe mi-eşti, deşi de tine nimeni nu-i departe.
Tot sper că voi simţi ai contopirii dulci fiori.

Iubirea de moschee şi de crîşmă e aceeaşi :
în orice loc sclipesc obrajii tăi înfloritori

Cînd frumuseţea faptei luminează o chilie,
cunoşti în zvon de clopot pe ai crucii-nchinători.

Ce-ndrăgostit nu şi-a văzut o dată doar iubita ?
Vezi, dascăle, nu-s chinuri să nu-şi afle-alinatori.

O, jeluirea lui Hafez nu-n van se răspîndeşte,
ciudată-i e povestea, cum n-o auzi de două ori.

26 (80)

Aici e-o mare. Marea Iubirii. Ţărmuire — nu-i.
Pe tine te-aduci jertfă. O altă mîntuire — nu-i.

Doar clipa care-o dărui iubirii e frumoasă.
Fă bine, chiar de-ndemnul în cartea de citire — nu-i !

De-ţi pune judecata opreliști, să nu-ţi pese!
Aici, vezi, nici-o strajă cu gînd de prigonire — nu-i.

Petrece-ţi vremea-n crîşmă, ţintind doar spre beţie,
căci drumul spre comoară, crezînd în prevestire — nu-i!

Ea-i luna nouă care-şi răsfrînge-n ochii lumii
fărîmele de lună: luni noi de-apar, uimire — nu-i.

Hafez de varsă lacrimi, n-ajung pînă la tine:
prin inima-ţi de piatră un loc de şiroire — nu-i.

27 (95)

Zuluful tău de mosc faţă de mine, — de-a greşit, eh, a greşit,
şi aluniţa fără de ruşine — de-a jignit, eh, m-a jignit.

Şi fulgerul iubirii straiu-mi de l-a ars, l-a ars,
dar şahul pe sărman şi pe oricine — a chinuit, l-a chinuit.

Iubirea-i cere inimii prisos de suferinţi,
şi-n chinuri dac-a fost, a fost, şi-n fine — de-a greşit, eh, a greşit.

Pe drumul dragostei poţi inima s-o cruţi, bînd vin,
căci suferinţi şi bucurii depline — de-au trecut, oh, au trecut.

Îţi vor aduce bîrfitorii -njurii şi blestem,
dar cearta vrînd prieteni să dezbine — de-a trecut, oh, a trecut.

Mult timp din vina ei de-am suferit, am suferit,
dar vrajba dintre amîndoi vezi bine — c-a trecut, oh, a trecut.

Vai, din chilie dascălul dervişilor fugi.
Hafez, să ştii spre libertate cine — a plecat, oh, a plecat...

28 (105)

Veşti bune, inimă ! O vie profeţie[1] — vine,
c-un vînt înmiresmînd pe-oricine pe cîmpie — vine.

Nu gem cînd chinul despărţirii mă frămîntă,
un glas mi-a prevestit : „O mîntuire vie — vine".

Pe cîmpu-n care Domnul i-apăru lui Moise,
aştept, ca el, să văd de focul din pustie — vine.

Spre satul tău acum se-ndreaptă fiecare,
şi-oricine doar pe drumul dorului ce-mbie — vine.

Nu ştie nimeni unde-mi tăinuiesc iubita,
din clopotu-i ghiaúr, bătaia lui tîrzie — vine.

Dă-mi vin să beau ! Stăpînii crîşmei doar sînt darnici,
beţivul să primească-a lor milostivie — vine.

Iubita de-o-ntreba de cel care boleşte,
s-alerge : suspinul lui de agonie — vine.

De vrea grădina veşti de la privighetoare,
s-asculte jeluirea ce din colivie — vine.

---

[1] Primăvara.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Hafez își duce inima la vînătoare,
și, ca un șoim, nu pentr-o muscă pirpirie — vine.

29 (110)

Vezi, cu pocalul lui Geamșid magie — tu poți face
și praful crîșmei suliman să fie — tu poți face.

Cobzar și vin dac-ai sub bolta-albastră,
alungi în cîntec chinul, și-o beție — tu poți face.

Cerșitu-n pragul crîșmei schimbă praful
în aur pur și-o nouă alchimie — tu poți face.

Pe drumul dragostei să tragi foloase,
o, dac-o astfel de călătorie — tu poți face.

Cînd trandafirul dorului se-nvoaltă,
ca vîntul, ce-l slujește cînd adie, — te poți face.

De nu te lepezi de palatul firii,
s-apuci pe drumul de credință vie — ce poți face?

Nu vălu-ascunde fața ei ci praful,
și pîn-s-o risipi de pe cîmpie — ce poți face?

Te-nvăluie-n lumina sihăstriei!
Să mori rîzînd, cum piere o făclie — tu poți face.

Cît timp rîvni-vei vinul și iubita,
o, nu dori alt lucru de te-mbie — să-l poți face.

BCU "LUCIAN BLAGA" UNIVERSITY LIBRARY

De-asculţi, Hafez, regescu-mi sfat, pe calea
regală-a-acelui crez, o drumeţie — tu poţi face.

30 (111)

Ani de zile inima dori cu-nflăcărare
cupa lui Geamşid, ce-n sine nu ştia c-o are,

ca şi perla, ce din scoica lumii se desprinde,
şi-o rîvnesc amarnic rătăciţii de pe mare.

Taina mea crîşmarului i-am spus-o într-o noapte,
după ce-a ghicit-o cu privirea-i scrutătoare.

Tot rîdea, ţinînd în mînă cupa, şi-n oglinda-i
mii de forme scînteiau în veşnică schimbare.

Şi mi-a spus : „L-au spînzurat pe cel cucernic, crima
lui a fost că tainelor le-a dat o dezlegare".

Taina-acelui adevăr, de-n inimă e-un mugur,
foaia minţii-n josul ei ascunde-o însemnare.

„Cînd îţi dete Domnul cupa-n care să vezi lumea ?"
„Cînd primit-a bolta azuria ei culoare."

Duhul sfînt de harul şi-l pogoară peste-un altul,
tot ce Crist făcu, şi el să facă e în stare.

„Spune-mi, ce să fac în lanţul buclelor iubite ?"
„Plîngi, Hafez, o inimă iubind cu înfocare."

BCU IASI CENTRALA UNIVERSITY LIBRARY

31 (112)[1]

Hrăni pe-un trandafir cu sînge o privighetoare,
pizmaşul vînt înfipse-n ea toţi spinii de sub floare.

Vezi, papagalu-i fericit la zahăr cînd rîvneşte.
Puhoiul morţii cînd se-abate, orice dor dispare.

Pizmaşii ochi ai lunii bolta cerului scrutează,
şi cît au vrut ca luna mea-n mormîntu-i să coboare.

Lumină i-ai fost ochilor şi inimii rodire;
uşor ţi-a fost să pleci, cum grea mi-e-această-mpovărare.

Ajută-mă să urc în şa căzuta mea povară,
şi însoţeşte-mă pe drumu-i cel din urmă, cămilare!

Cinsteşte roua ochilor şi colbul de pe faţă,
din ele cerul plămădi lăcaş de încîntare[2].

„Hafez, uitaşi să faci rocada!"[3] „Eu privesc la jocul
de şah al zilelor şi nopţilor cu nepăsare."

32 (131)

Sclavi ai ochilor tăi beţi sînt regi şi prinţi.
Beţi de vinul gurii tale-s cei cuminţi.

---

[1] Gazel scris la moartea fiului său.
[2] Credinţa că omul e plămădit din lut şi apă.
[3] Aluzie poate la faptul că n-a ştiut să apere viaţa fiului.

Cînd te plimbi, vezi cum zulufii tăi din dreapta
şi din stînga, de iubire-şi ies din minţi.

Nu doar eu îţi cînt gazeluri, sînt şi alţii :
vin privighetori să-ţi facă juruinţi.

Ca zefirul treci prin triste viorele,
părul tău le-aduce numai umilinţi.

Te trădează vîntul, plînsul mă trădează ;
cînd iubeşti, iubirea n-ai cum s-o dezminţi.

Du-te-n crîşmă ! Fă-ţi ca purpura obrazul !
În chilii stau cei cu negre năzuinţi.

Raiul nouă ni-e menit. Sihastre, pleacă !
Păcătoşii-au drept la har şi nu cei sfinţi.

De-a plecat rivalul, n-arăta trufie !
Stai smerit la poarta ei, plin de dorinţi !

Din zulufi, tu lui Hafez să nu-i dai drumul !
prinşii-n laţul tău sînt liberi şi-i alinţi.

33 (132)

Sosi o veste bună : zilele durerii — nu vor dăinui,
şi iar de s-or întoarce — cum zic zodierii — nu vor dăinui.

Ce-i rău sau bun, la ce să lauzi ori să jelui !?
Pe fila vieţii nici un semn al învierii — nu va dăinui.

Pe toţi, în prag, cu spada-i va ucide straja,
şi-n sfintele lăcaşuri cei meniţi vegherii — nu vor dăinui.

Deşi pentru iubită-s pulberea din drumu-i,
în ochii ei rivalii şi nici cavalerii — nu vor dăinui.

La curtea lui Geamşid umblau aceste vorbe:
„Beţi vin! Geamşid, deşi pe culmile puterii — nu va dăinui!"

Tu, cel bogat, te poartă bine cu dervişii!
Nimic din adunaţii galbeni ai averii — nu va dăinui.

Şi patima acelui fluture, făclie,
mai mult decît o noapte — timp al privegherii — nu va dăinui!

Privirea ei din zori îmi dete-o veste bună,
că veşnic, lumea ce menită-a fost durerii — nu va dăinui.

Hafez, nu stinge patima pentru iubită,
căci chipul ei cel crud şi urma sfîşierii — nu vor dăinui.

34 (133)

De jocul ochilor se miră cel neştiutor.
Eu sînt mereu aşa cum par şi nu cum ceilalţi vor.

În centru-acelui cerc al vieţii stau cei înţelepţi,
dar şi pe ei iubirea-i prinde-n joc ameţitor.

Din minte de nu-mi iese-acea copilă de crîşmar,
vestmîntu-mi drept zălog nu va mai fi primit aşa uşor.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Nu stau doar eu în piața strălucirii feței ei:
și soarele și luna-n jur să se rotească vor.

O, nu-ntreba liliecii despre-a soarelui obraz!
E-orbit de-oglinda feței ei și cel clarvăzător.

Deși-s sărman, tînjesc doar după vinuri și cobzari,
vestmîntul de sufi îl las zălog la creditori.

Dojana, fala și minciuna-ri dragoste — ucid,
Gonit e cel care-n iubire-i numai jucător.

Pe cel care-l învață ochii negri și adînci,
va fi-n același timp și cumpătat și băutor.

Pe plaiul desfătării minții-nmiresmezi zefirul
iar eu îți dărui suflet, cuget și înaltul dor.

Nicicînd sihastrul n-a-nțeles beția lui Hafez...
Să piară demonii din orice credincios popor!

35 (136)

Duhovnicul de inimi ca-ntr-un sanctuar — rămîne,
și cine nu-i părtașul tainei ei, barbar — rămîne.

Să nu-mi cerți inima de iese de sub văl!
Departe de sub vălu-nșelăciunii de-ar — rămîne!

Răscumpără sufiștii straiul zălogit...
Zălog pe mai departe straiu-mi la crîșmar — rămîne.

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Sufiştii beţi se plimbă liniştiţi în straiul lor...
Povestea-mi toţi o ştiu, şi faima-i în bazar — rămîne.

Poţi sute de păcate-ascunde sub vestmînt,
dar straiu-n crîşmă pentru vinuri şi cobzar — rămîne.

Cînd mîna-ţi de cristal îmi toarnă roşul vin,
sar stropi de dor şi-n ochi cîte-un mărgăritar — rămîne.

Cum în afara dragostei nu sună mai
frumos nici-un cuvînt, o, amintirea-i de-ar — rămîne!

Pizmaşă e narcisa pe privirea ta,
cum alta nu-i, şi plină de venin şi-amar — rămîne.

Ca să privească-n veci zulufii tăi, Hafez
captiv în lanţul lor făcut de-un aurar — rămîne.

36 (141)

Ieri noapte, heruvii bătură l-a cîrciumii poartă,
din lutul adamic făcură o cupă deşartă.

Voi, care trăiţi în regatul ceresc al virtuţii,
daţi vin, să v-arăt cum o cupă de vin se deşartă!

Pleca-mă-voi Celui ce vrea să se-mpace cu mine,
şi hurii-nchina-vor un danţ pentru Cel care iartă.

Nici cerul povara iubirii nu poate s-o ducă,
pe mine mă trase la sorţi o prădalnică soartă.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Nu-i foc acel foc lumînarea de-o face să rîdă,
e foc numai focul ce-un fluture-n moarte îl poartă.

Recoltele-a zeci de credinţe din drum m-or abate,
cum fructul n-a fost pentru-Adam o ispită deşartă.

O, iartă, Tu, vrajba a şapte-zeci-două de secte,
din drum rătăcite, ce bat l-a fantasmelor poartă.

Vezi, semnul iubirii din inima celui sihastru
e-o neagră-aluniţă pe-o faţă-nroşită de ceartă.

Hafez poate smulge un văl de pe faţa gîndirii
cînd piaptănă buclele vorbei iubitei cu artă.

37 (160)

Ce e beţia nu ştiu şi nici de vreo schimbare — îmi aduce.
Dar cine e paharnic ? De unde-acea licoare — mi-o aduce ?

Ce-nstrună-acum cobzarul ? Să-i aflu melodia !
Solia ce-o trimite iubita, a lui cîntare — mi-o aduce.

O, inimă, nu geme ! Închisă ca un mugur,
aşteaptă înflorirea ce-a dimineţii boare — o aduce !

Mai toarnă-mi vin în cupă şi să pornim prin crînguri !
Acolo, trilul dulce doar o privighetoare — mi-l aduce.

Un leac bolnavei inimi paharnicul doar ştie,
el este vraci, şi leacul ce-aduce alinare — mi-l aduce.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Învăţ de la-acel dascăl de magi ce ţine crîşma ;
şeicul ce-mi promite, crîşmarul chiar şi are — şi-mi aduce.

Azi lui Hafez şi cerul primeşte rob să-i fie :
la poarta fericirii din beznă-a ta chemare — îl aduce.

38 (166)

Floarea trandafirului făr-o fecioară — nu-i frumoasă.
Fără vin în cupe nici-o primăvară — nu-i frumoasă.

Margini de poiană, drumuri prin grădină,
făr-obrazul fraged, ca de lăcrămioară — nu-s frumoase.

Dănţuirea trandafirilor în slavă,
fără al privighetorii glas de vioară — nu-i frumoasă.

Orice zugrăveală-a mîinii judecăţii
de nu face chipul îndrăgit s-apară — nu-i frumoasă.

Trup ca trandafirul, buze ca dulceaţa,
fără-mbrăţişări ori sărutări de pară — nu-s frumoase.

Trandafiri, grădini şi vinuri sînt plăcute,
dar de n-ai cu tine-a inimii comoară — nu-s frumoase.

Vai, moneda sufletului prea-i măruntă,
şi s-o dai în dar, Hafez, ca pe-o brăţară — nu-i frumoasă.

BCU IAŞI CENTRU VECHI LIBRARY

39 (177)

Icoana feţei tale în oglinda cupei grele — a căzut,
şi-atunci un înţelept în patima beţiei rele — a căzut.

Cînd faţa ta frumoasă în oglindă s-a răsfrînt,
atunci mii de reflexe în oglinda minţii mele — au căzut.

Cu sihăstria-am terminat de cînd privirea mea
pe buze de paharnice şi buze de ulcele — a căzut.

Eu din moschee-n crîşmă de mă duc, mi-a fost sortit
de la-nceputul vremilor, de cînd anume stele — au căzut.

Ca un compas, cum oare să nu se rotească cel
ce-n rotitorul cerc al timpului, ca-ntre zăbrele, — a căzut ?

Înfrînţi de chinuri, ne-ndreptăm spre moarte, dănţuind...
Un bun sfîrşit avu cel ce sub mîinile-ţi rebele — a căzut.

Din bucle, inima căzu-n fîntîna-acelei dulci
gropiţe, dar abia ieşi, că-n laţul cu momele — a căzut.

De ţi-ai ales sufişti părtaşi să-ţi fie la beţii,
nu te mira, Hafez, c-ai faimă rea : printre lichele — ai căzut...

40 (178)

Nimeni în credinţă sau în fire dreaptă — nu te-ajunge,
nici purtată de cuvinte a mea faptă — nu te-ajunge.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Sclipitoarea frumuseţe ce se vinde,
la prea-nalta frumuseţii tale treaptă — nu ajunge.

Pot jura că nici un păstrător al tainei,
cu-al său cuget, l-a ta minte înţeleaptă — nu ajunge.

Mii de chipuri ies din pana Creaţiunii,
dar l-a ta desăvîrşire, de se-aşteaptă, — n-or ajunge.

Mii de galbeni poţi vedea-n bazarul lumii,
al tău aur nici un gînd şi nici-o faptă — nu-l ajunge.

Caravana vieţii cînd prin faţă trece,
praful ce-l stîrneşte, lîngă-a prispei treaptă — nu ajunge.

De nu suferi cînd te blestemă pizmaşii,
răul, să strivească-a minţii poamă coaptă — nu ajunge.

Cînd pulbere de omul înţelept se-alege,
pulbere să-ntunece o minte dreaptă — nu ajunge.

Şi Hafez a ars. Iar toată-a lui poveste
spre urechea dragei sale cînd se-ndreaptă — n-o ajunge.

41 (188)

Din inimă şi suflet chipul ei nicicînd — nu pleacă,
şi chiparosu-acela umblător, din gînd — nu pleacă.

În inimă şi suflet şi-a făcut iubirea cuibul,
pierzîndu-mi inima, din sufletul plăpînd — nu pleacă.

Fantasma feței dragi în creier și-a făcut lăcașul,
și-n ciuda soartei ce mă chinuie, nicicînd — nu pleacă.

O, tot ce inima îndură trece, numai chinul
ce vine de la tine, inima mușcînd — nu pleacă.

Din Prima-zi-a-lumii pîn-la Ziua-cea-din-urmă,
legați sîntem de-un legămînt, și el din gînd — nu pleacă.

Iertată-i inima de-aleargă-n urma vreunei fete,
căci altfel chinurile trupului flămînd — nu pleacă.

Ca și Hafez, oricine capul nu vrea să și-l piardă,
în căutarea mîndrelor cu chipul blînd — nu pleacă.

42 (189)

I-am spus : „Mă chinui iar". Mi-a spus : „Și chinul se termină".
I-am spus : „Fii luna mea !" Mi-a spus : „Așteaptă ! Și-o să vină".

I-am spus : „Spre chipul tău închis-am căile privirii".
Mi-a spus : „Un chip de lună nu-i în stare mult s-o țină".

I-am spus : „Spre chinul tău închis-am căile privirii".
Mi-a spus : „Prin noapte va găsi alt drum ca să revină".

I-am spus : „Mireasma părului mă rătăci prin lume".
Mi-a spus : „Tot ea, să știi, o să te scoată la lumină".

I-am spus : „O, ce plăcută-i astăzi boarea dimineții !"
Mi-a spus : „Plăcută-i doar cînd pleacă din a mea grădină".

I-am spus : „De dorul gurii tale de rubin pieri-voi".
Mi-a spus : „Fii sclavul meu, căci ea pe sclavi doar îi alină".

I-am spus : „Cînd va veni şi vremea împăcării ?"
Mi-a spus : „Nu ştie nimeni, pînă-n clipa ce-o să vină".

I-am spus : „Ce repede sfîrşeşte vremea bucuriei !"
Mi-a spus : „La fel, Hafez, şi timpul suferinţei se termină".

43 (193)

Iubita pocalul în mîinile-i fine — de-l ia,
în tîrgul de mîndre, vai, mîndra nu-i cine — s-o ia.

Cînd ochii ei beţi îi privesc, după poteră strig,
şi potera, iată, beţivii că vine — să-i ia.

În marea de lacrimi deşi ca un peşte-am căzut,
cu undiţa buclei, din larg doar pe mine — mă ia.

Jelind, la picioarele ei am căzut, şi mă rog
de mîna ei dulce, ca mîna-mi la sine — s-o ia.

Ferice-i cel căruia, ca lui Hafez, i-a fost dat,
din Ziua-dintîi doar pocalele pline — să ia.

44 (195)

Sclipea-nceputul vremii de-al frumuseţii soare,
şi apăru iubirea şi lumea fu-n vîltoare.

Dar fața ta pe care n-o îndrăgi heruvul,
de ciudă,-n foc schimbată, pe om vru să-l doboare.

Mai vru ca judecata făclia-i s-o-nvăpaie,
dar ea-n mînie lumea o arse-n fulgerare.

Și vru s-apară unde doar tainele se-arată,
dar mîna nevăzută sfărmă a ei vigoare.

Al sorții joc de zaruri dă altora cîștigul,
răsplata mea e numai din suferinți amare.

Cînd sufletu-n fîntîna gropiței tale cade,
de prinde-n mîini o buclă, găsește-n ea salvare.

Hafez de mult sfîrșit-a scrisoarea de iubire,
în care-a șters cu pana-i cuvîntul desfătare.

45 (202)

O, trupul meu spre sufletul iubitei țin — să se ridice,
de nu, din trupul mort vreau sufletul divin — să se ridice.

Mormîntul mi-l deschide ! Moartea mi-am privit-o...
Din focul inimii un fum vreau din lințoliu lin — să se ridice.

Durerea-n inimă-i și sufletul pe buze...
Dor ne-mplinit. Din trup, vreau sufletul în chin — să se ridice.

Vai, mi se strînge sufletul de dorul gurii !
Cum poate gura mea spre gura-i de rubin — să se ridice ?

Oricine vrea un trandafir, îţi vrea obrazul,
spre tine ar dori zefirul cel blajin — să se ridice.

Nu poţi iubi de nu-i porţi dragostei credinţă.
Pe pragul ei, din trup, vreau sufletul divin — să se ridice.

De cîte ori vorbesc îndrăgostiţii despre
Hafez, de-ndată cupa laudelor ţin — să i-o ridice.

46 (205)

Să-mi cînţi atît de-ncet, ca eu într-un suspin — să pot jeli.
şi strunul să mi-l spui doar cînd pocalul plin — îl pot goli.

Pe pragul tău eu dacă fruntea pot s-o pun,
cu chiot mîndru bolta cerului senin — o pot lovi.

Pe rîul ochilor de cade umbra ta,
cu lacrimi praful drumului pe care vin — îl pot stropi.

De chin mi se-ncovoaie trupul ca un arc
din care cu săgeţi duşmanul cel hain — îl pot lovi.

O, taina-ndrăgostiţilor nu e-n chilii!
În crîşma magilor cu magii doar un vin — eu pot sorbi.

N-au drept dervişii la palate de sultan,
aşa că-n foc eu straiul gîndului meschin — îl pot zvîrli.

Spre fericire dac-o poartă s-a deschis,
cu fruntea, al nădejdii prag divin — îl pot lovi.

La jocul dragostei poţi pierde două lumi
şi miza doar cu-ai sufletului bani peşin — o poţi plăti.

Zulufii tăi, ce sînt ai liniştii tîlhari,
chiar caravanele de ultimul ţechin — le pot goli.

Iubirea, tinereţea şi beţia sînt
înaltu-mi ţel, de-aceea un pocal cu vin — eu pot goli.

Cunoaşterea, pătrunderea şi cugetul
de s-ar uni în mingea rostului deplin — s-o pot lovi!

Hafez, nu fi făţarnic! Crede în Coran,
ca mingea bucuriei, dată de destin — s-o poţi lovi.

47 (206)

Lumea, dac-ai suferit un singur chin, — nu preţuieşte.
Vinde-mi straiul! Nici cît un pocal de vin — nu preţuieşte.

Bea din vinul celor care-l vînd pe străzi!
Covorul de-nchinare cît pocalul plin — nu preţuieşte.

Toţi îmi spun: „Ia-ţi ochii de la poarta ei!"
Nici cît praful porţii, capul ce-l închin — nu preţuieşte.

E-ncrustată-n tiară spaima de-a pieri,
tiara pentru capul ce-ar sfîrşi în chin — nu preţuieşte.

Primul drum pe mare-i la-nceput uşor,
dar furtuna s-o înfrunţi pentr-un rubin — nu preţuieşte.

Fața s-o ferești de ochii pătimași!
Cucerirea lumii cît al oștii chin — nu prețuiește.

În bazarul cinstei nu fi trist la chip,
straiul cel pestriț cît vinul de rubin — nu prețuiește.

Fugi, Hafez, de cei nemernici! Harul lor
de te-ar face-acum să fii de galbeni plin — nu prețuiește.

48 (217)

Vezi, ploaie de lacrimi un văl peste față — devine
și-ascunsa mea taină un strigăt în piață — devine.

Spui: „Piatra devine rubin doar în casa răbdării".
Din sînge, rubinul o piatră semeață — devine.

În crîșmă tot omul jelește, rîvnind libertatea,
și liber de orișice chin ce-l înhață — devine.

Am tras către fiece zare săgețile rugii,
și bine țintită săgeata răzleață — devine.

În aur obrazul mi-l schimbă-alchimia iubirii,
de aur și praful ce-n drum se răsfață — devine.

Uimit am rămas de trufia rivalului, Doamne!
Oprește milogul, cînd vorba-i semeață — devine!

Acel ce mai are pe lîngă virtuți frumusețe,
în dragoste sigur cu mintea isteață — devine.

Mai mîndră tu eşti şi mai'naltă decît chiparosul,
dar mîna-mi prea scurtă s-ajungă-a ta faţă — devine.

Trufia-i crenel în palatul unirii cu tine,
şi fruntea mea pulberea din fortăreaţă — devine.

Închină-te Celui-de-Sus cînd durerea te-ajunge,
altminterea, soarta cea hoaţă mai hoaţă — devine.

O, inimă, rabdă şi nu te lăsa copleşită,
că orişice noapte, la timp, dimineaţă — devine!

Să-ţi ţii răsuflarea, Hafez, cînd îi mîngîi zulufii,
căci boarea, cînd trece pe drum, vorbăreaţă — devine!

49 (221)

Nu orice femeie ce s-a-mpodobit, să-mbie — ştie;
nu oricine-a făurit oglinzi, vrăjitorie — ştie.

Nu oricine-şi poartă strîmb şi cu trufie coiful,
demn e de coroană şi ce-nseamnă o domnie — ştie.

Mii de gînduri fine toarce mintea-n lumea asta,
nu oricine-şi rade capul un derviş să fie — ştie.

Nu-ncerca să fii cucernic doar pentru răsplată,
Drept-stăpînitorul cît e-a slugilor simbrie — ştie.

Sclav îi sînt beţivului secătuit de vlagă:
cerşetorul doar adevărata alchimie — ştie.

Crezu-adînc şi dreapta juruinţă se învaţă,
altfel, orice om să-nfăptuiască-o silnicie — ştie.

Înecată-n sînge mi-e a ochilor pupilă,
nu oricine să înfrunte-asemenea urgie — ştie.

Aluniţa ta e centrul cercului privirii.
Doar giuvaergiul cît e-o perlă sidefie — ştie.

Vraja poeziei lui Hafez o gustă cine
tîlcul îi pătrunde şi ce-i elocinţa vie — ştie.

50 (222)

N-aflai pe nimeni în oraş spre fericire — să mă ducă,
de-aceea sorţii i-am cerut ca-n pribegire — să mă ducă.

Unde-aş găsi iubită darnică şi beată,
ca să-mi asculte dorul şi spre izbăvire — să mă ducă ?

Închipuirile-s păpuşi. Le mişc cu patimi,
şi faima jocului, primindu-şi o menire, — să se ducă !

Hei, grădinar, habar n-ai tu ce-nseamnă toamna !
E ziua-n care vîntul florile-n neştire — o să le ducă.

Hoţoaica soartă stă de veghe. Vezi, ai grijă !
Azi de-ai scăpat, ea mîine-a ta agonisire — o s-o ducă.

Întreaga-nvăţătură-a zeci de ani de trudă,
narcişii ochilor, c-o singură privire — or s-o ducă.

BCU "LUCIAN BLAGA" UNIVERSITY LIBRARY

Magia niciodată n-a-ntrecut minunea,
şi Moise l-a lăsat pe vraci plin de uimire — să se ducă.

Pocalul e-un zăgaz în faţa unei inimi.
Şuvoiul suferinţelor în prăvălire — să se ducă!

Pe drum, arcaşii ochilor azi stau la pîndă:
oricine-nvaţă pe duşman la nimicire — cum să-l ducă.

Hafez, iubita sufletul de ţi-l doreşte,
goleşte-ţi casa, şi în ea dă-i învoire — să se ducă.

51 (229)

Nu stea ci lună la ospăţul din tractir — ai fost,
şi inimilor temătoare, elixir — le-ai fost.

Iubita n-a trecut prin şcoli, scrisori nu scrie,
dar pentr-ocheade ea la dascăli ani în şir — a fost.

Mireasma ei zefir i-a fost bolnavei inimi.
narcise i-au fost ochii, faţa trandafir — i-a fost.

La loc de cinste-n crîşmă-a stat atunci iubita,
şi cerşetorul cel din urmă un emir — a fost.

A rînduit iubita casa bucuriei,
sprînceana ei un bun geometru nu mă mir — c-a fost.

O, şterge-mi buzele de urma băuturii!
Ispitelor ce-ndeamnă la păcat martir — le-am fost.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Sorbit-au vin din ochii tăi îndrăgostiţii ;
uitat-am ce-am ştiut, şi cugetu-n delir — a fost.

Arama stihului s-a preschimbat în aur,
căci alchimia preţuirii-unui vizir — a fost.

De dorul cupei lui Geamşid şi-a apei vieţii,
mereu cu vinuri scumpe-al meu clondir — a fost.

Plecaţi din drumul crîşmei ! Şi Hafez plecat-a.
De cîte ori s-a-ntors, vai, gol al său chimir — a fost.

52 (248)

O, casa mea în care-a stat — lăcaş de vrăjitoare — a fost.
Din tălpi şi pînă-n creştet zînă binefăcătoare — a fost.

Îmi spuse inima : „Voi sta-n oraşul dragei mele".
Vai, nu ştia că prin oraş ea doar o călătoare — a fost.

Nu singur cade vălul de pe taina unei inimi.
Văd, sfîşierea vălului a sorţii răzbunare — a fost.

Întreaga rîvnă-a cugetului ei i-am dăruit-o,
deşi ştiam că-nţelepciunea ei înşelătoare — a fost.

Din mîinile dorinţei steaua rea mi-a smuls iubirea.
Acum ce pot să fac ? O lună doar de desfătare — a fost.

Frumoase vremuri dragostea mi-a dăruit odată...
Ce rost mai are amintirea-a tot ce încîntare — a fost ?

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Frumoşi au fost narcişii, trandafirii din grădină!
Fugindele comori, vai, Doamne, cît de trecătoare — au fost!

Pe trandafir, ce cocheta cu boarea dimineţii,
geloasă toată ziua darnica privighetoare — a fost.

O, inimă, în straiul de derviş te înveşmîntă,
şi iart-o pe aceea ce atotstăpînitoare — a fost!

Vezi, Domnul lui Hafez i-a dat comori de fericire,
ştiind că el, smerit, şi-n zori, şi seara, la-nchinare — a fost.

53 (249)

Ieri m-am văzut în vis în mînă c-un pahar,
l-am tălmăcit a fi al fericirii dar.

La capătul a patruzeci de ani de chinuri,
cu vinul de doi ani pot stinge-al meu pojar.

Dorinţa-nmiresmată ce mi-o dete soarta,
spre-nmiresmaţii ei zulufi mă-ndeamnă iar.

În zori, din mîini beţia-mi smulge suferinţa,
căci fericirea-i în pocalul cu nectar.

Iubirea de n-o semeni, floarea frumuseţii
de n-o culegi, lalelei îi vei fi pîndar.

Pe pragul crîşmei sîngele mi-l beau, căci soarta
din Prima-zi-a-lumii mi-l turnă-n pahar.

Azi, versul lui Hafez chiar şahul îl slăveşte,
căci decît zeci de tomuri e mai plin de har.

54 (252)

O, blînd zefir, mireasmă de pe-al ei meleag — adu-mi!
Şi tihnă sufletului, c-am ajuns pribeag — adu-mi!

În inimă revarsă al dorinţei elixir!
Adie! Praful aşternut pe al ei prag — adu-mi!

Mă lupt cu inima-n capcana ochilor şi din
sprînceană şi priviri, săgeţi şi arc, să trag — adu-mi!

Cum suferinţa despărţirii m-a îmbătrînit,
c-o mînă tinerească vinul ce mi-i drag — adu-mi!

Şi celor care harul mi-l tăgăduiesc, de vor
să bea, tu dă-le, şi de nu, un vin dulceag — adu-mi!

O, nu lăsa pe mîine bucuriile de azi,
şi de la curtea sorţii un firman şi-un steag — adu-mi!

Ieri noapte, pe Hafez l-am pizmuit pe cînd spunea:
„O, blînd zefir, mireasmă de pe-al ei meleag — adu-mi!"

55 (254)

Pierdutul Iosif în Canaan o să revină — nu fi trist!
Chilia suferinţelor va fi grădină — nu fi trist!

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Mîhnirea inimii se va topi, nădejdea nu ţi-o pierde,
şi mîine-acest nebun cu minte-o să devină — nu fi trist!

Şi bolta de nu se-nvîrteşte după cum ni-e vrerea,
la fel orice rotire veşnic n-o să ţină — nu fi trist!

Nu dispera de-adîncul tainelor nu-l vei pătrunde,
sub văl, atîtea jocuri tainice se-mbină — nu fi trist!

Pustiul nemilos cînd îl străbaţi de dorul Kaabei[1],
ciulini şi mărăcini de tălpi de ţi se-anină — nu fi trist!

Şi-al despărţirii chin şi-ale rivalului strădanii
le ştie Atotputernicia cea divină — nu fi trist!

Deşi-i nesigur scopul şi primejdioasă ţinta,
oricare ar fi drumul, totuşi se termină — nu fi trist!

Nomad prin lume, cel ce n-a găsit vreo alinare,
la urmă, cineva tot vine şi-l alină — nu fi trist!

Puhoiul morţii dacă sfarmă temelia vieţii,
de-i Noe corăbier, potopul de-o să vină — nu fi trist!

Hafez, în colţul tău de sărăcie, dacă noaptea
Coranul îl citeşti şi fruntea ţi se-nclină — nu fi trist!

---

[1] Piatra socotită sfîntă din mijlocul Meccăi, la care vin pelerinii să se-nchine.

56 (255)

Cînta privighetoarea, de răbdare plină :
„Spre trandafiru-mi ochii răi să nu se-aţină !"

Ca pe-un prinos ce frumuseţii îl aduce,
un trandafir privighetorii i se-nchină.

Nu blestem vremea despărţirii. Oare, altfel,
plăcerea revederii poate să mai vină ?

Sihastrul crede-n hurii şi-n cereşti palate,
palat mi-e crîşma, draga-hurie divină.

Bea vin în zvon de harfă ! Celui care-ţi zice
să nu bei, spune-i : „Domnul iartă orice vină".

Hafez, nu jale duce-n sine despărţirea
ci revedere, cum duc beznele lumină.

57 (257)

Zefir, să treci pe la iubita mea-n grădină — nu te-mpotrivi !
S-aduci o veste celui care i se-nchină — nu te-mpotrivi !

O, trandafir, drept mulţumire că-nfloreşti, ca boarea
unirii cu privighetoarea să revină — nu te-mpotrivi !

Am ars de dorul tău pe cînd erai doar lună nouă,
dar azi, să mă priveşti, cînd eşti o lună plină — nu te-mpotrivi !

BCU ASSOCIATIONAL UNIVERSITY LIBRARY

Poetul duce-n lume faima faptelor alese,
să i se umple cu merinde traista plină — nu te-mpotrivi!

Cuvîntul doar păstrează amintirea faptei bune,
să-i dai în aur prețuirea lui deplină — nu te-mpotrivi!

Doar mărunțișuri trecătoare lumea zămislește,
chiar înțeleptul după ele de suspină — nu te-mpotrivi!

Hafez, curînd s-o risipi și pulberea durerii...
Să-ți dărui lacrimile, setea de-o alină, — nu te-mpotrivi!

58 (262)

Din lumina feței tale crește floarea — vieții
fără trandafirul feței nu-i serbare-a — vieții.

Ploaia lacrimilor îmi arată că-n durere
ca un fulger trece vremea-mbietoare-a — vieții.

De trăiesc lipsit de viață, nu e de mirare,
timpul cît lipsești eu nu-l trec l-adunarea — vieții.

Ai răstimpul unei zile de-a-nțelege al meu
zbucium, ne-nțeleasă dacă-i zbuciumarea — vieții.

Pînă cînd chema-vei somn și vin să te ajute?
Doar se trece-atît de repede vigoarea — vieții.

Ieri către mine tu n-ai vrut s-arunci nici o privire...
Inimă, nimic nu guști la sărbătoarea — vieții!

O, nu-i pasă de oceanul morţii celui care-ţi
crede gura centrul lumii şi suflarea — vieţii.

Călăreţilor pe drumuri li se-ntind capcane...
Cu frîu rupt, pe cal, goneşte întruparea — vieţii.

Versul tău, Hafez, pe prima pagină a lumii
va rămîne amintirea ce nu moare-a — vieţii.

59 (268)

Hai, vino! Barca mea pe-al vinului şuvoi — arunc-o!
În suflet de bătrîn şi tînăr, zvonuri noi — aruncă!

În barca vinului azvîrle-mă, ca şi-n zicala:
„Fă-i mai întîi un bine şi în rîu apoi — l-aruncă!"

M-am rătăcit pe drumul care duce către crîşmă,
fii milostiv, şi-n drumul bun, plin de noroi — m-aruncă!

Adu-mi din acel vin trandafiriu o cupă plină!
Scîntei de pizmă şi gîlceavă-n vin de soi — aruncă!

La miezul nopţii soarele de-l vrei, tu de pe faţa
iubită-a fetei strugurilor, văluri moi — aruncă!

Deşi-s beat-mort şi trista inimă-i la fel de beată,
fii bună şi spre ea privirea-ţi înapoi — aruncă!

Cînd voi muri, o, nu lăsa-n ţărînă să mă-ngroape!
Adu-mă-n cîrciumă şi-acolo în butoi — m-aruncă!

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Hafez, cînd cerul te va chinui, atunci spre demoni,
săgeţi de flăcări, pînă-n ziua de apoi — aruncă !

60 (269)

În cupă, vrînd licoarea bucuriei, vin — s-arunci,
'nainte ca ţărînă-n cupa ţestei, lin — s-arunci.

Vai, mîine casa noastră-o vom clădi în Valea Morţii,
dar chiot, azi, spre bolta cerului senin — s-arunci !

Cum nu poţi veşnic ţine-n stăpînire-ogorul vieţii,
un foc în toţi cei care lumea-n stăpînire-o ţin — s-arunci !

De ochii tulburi faţa ta s-o ţii oricînd departe,
şi-ntr-o oglindă pură ochiul cristalin — s-arunci !

Cu lacrimi doar se fac purificări — spun credincioşii.
Să-i cauţi pe cei puri ! Din tine, ce-i hain — s-arunci !

O, chiparos înalt, cînd în pămînt mă voi preface,
tu umbra ta vreau peste-acel pămînt străin — s-arunci !

Muşcată mi-a fost inima de şarpele-unei bucle,
din buza ta un strop de opiu-n al meu chin — s-arunci !

Sihastrul, Doamne, doar păcate vede pretutindeni,
pe-oglinda minţii aburul unui suspin — s-arunci !

Hafez, cînd vei sorbi mireasma-i, sfîşie-ţi veştmîntul,
şi ruptul strai în calea-acelui trup divin — s-arunci !

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

61 (271)

Vino ! Bolnava mea inimă-acum e semeață — din nou.
Vino ! Și trupul meu mort, vezi, de viață se-agață — din nou.

Singur, mi-s ochii doar porți ferecate, dar dacă
poarta-ntîlnirii-o desfereci, ies ochii din ceață — din nou.

Chinul e neagra oștire ce-n inimi irumpe...
Albi călăreți ai plăcerii, albiți a mea față — din nou !

Al frumuseții chip limpede văd în oglinda
inimii mele c-apare, cu-ntreaga-i albeață — din nou.

Spune zicala că noaptea-i gravidă ; eu pînă-n
zori aștepta-voi să aflu la ce-o să dea viață — din nou.

Inima-i veselă privighetoare, Hafez, cînd
prin trandafirii-mplinitei iubiri se răsfață — din nou.

62 (274)

De soarta mea, iubito, îți spuse oare cine — să nu-ntrebi ?
Străinii întrebară, iar tu, ce-mi vrei doar bine, — să nu-ntrebi ?

De pe-amintirii neagră tăbliță, șterge urma
slujirii și iubirii ! Niciînd tu despre mine — să nu-ntrebi !

Ce trai dervișul duce — nimic nu știe omul
ce-ți spuse că de viața dervișului e bine — să nu-ntrebi.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Cum har şi dărnicie reverşi tu peste lume,
să-mi ierţi acum păcatul! Iar vina de-unde vine — să nu-ntrebi!

A dragostei arsură n-o simte cel ce mustră.
Întreabă-arzînda torţă, de-adierile blajine — să nu-ntrebi!

Nu-n straie de călugăr monezile plăcerii-s.
Pe cel sărac de rostu-alchimiei, nu-i ruşine — să nu-ntrebi.

Nu vreau s-aud iar basmul cu Darius şi-Alexandru!
Afară de povestea „Iubirea ce-n veci ţine" — să nu-ntrebi!

Despre iubire-n cartea-i nimic nu scrise vraciul.
Cu chinul te deprinde! De-un leac, ca să te-aline, — să nu-ntrebi!

Hafez, e primăvară. Hai, lasă-nţelepciunea!
Primeşte banii vremii! Cum şi de ce, mai bine — să nu-ntrebi!

63 (275)

Din grădina lumii— un trandafir în floare — îmi ajunge.
Umbra-acelui trup de chiparos în soare — îmi ajunge.

Eu să-i am tovarăşi pe făţarnici? Piară!
Mie din ce-i scump pe lume,-o cupă mare — îmi ajunge.

Pentru fapta bună-n rai primeşti palate,
mie, templul magic-crîşma-de-mi apare — îmi ajunge.

De pe malul apei vezi cum trece viaţa...
Dacă ştiu de-a lumii veşnică mişcare — îmi ajunge.

Pierderi şi cîştiguri în bazarul lumii...
Din cîştig şi pierderi, de fac adunare — îmi ajunge.

Cînd cu ea sînt, ce nevoi am, ce prisosuri ?
Fericirea vorbei ei alinătoare — îmi ajunge.

Doamne,-n rai din pragul ei nu mă trimite !
Decît lumea, satul ei cu ulicioare — îmi ajunge.

Nu fi trist, Hafez, de soarta-ţi ! Geniul tău ca
apa, zămislind gazeluri curgătoare — îmi ajunge.

64 (277)

De păru-i negru m-am tot plîns. De cîte ori ? — Nu mă-ntreba !
Cum de-am ajuns nevolnic şi cu capu-n nori ? — Nu mă-ntreba !

N-am vrut decît un trai tihnit, aşa că de
narcişii ochilor de vrajbă-aducători — nu mă-ntreba !

Vai, pentr-un singur strop de vin mă-njură toţi.
Cît sufăr de la prostănaci şi bîrfitori — nu mă-ntreba.

Sihastre, fugi din cale-mi ! Vinul rubiniu
cum de mi-a-năbuşit ai crezului fiori — nu mă-ntreba !

„Ce s-a-ntîmplat cu mingea sorţii mele-n joc ?"
„De ce-a lovit-o cel mai slab din jucători — nu mă-ntreba !".

O, cîte vrajbe-apar pe drumu-n care pieri...
De ce devin toţi oamenii gîlcevitori — nu mă-ntreba !

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

„De ce să-ţi smulgi de ciudă părul ?" — „O, Hafez,
povestea e prea lungă s-aibă-ascultători — nu mă-ntreba !"

65 (285)

Sufi, culege flori şi-n spini tu al tău strai — să-l dai !
Şi seaca pustnicie pentr-un vin de Mai — s-o dai !

Plimbări sihastre, vane rugi, mătănii, gluga,
hei, totul pentru vin, beţivi şi muzică de nai — să dai !

Căinţa ce n-o cumpără nici-un paharnic,
tu, pentru boarea primăverii de pe plai — s-o dai !

Cum vinul m-abătu din drum, vreau în fîntîna
gropiţei, sîngele-mi din inima ce-o tai — să-l dai !

E, Doamne, vremea rozelor, şi cearta noastră
uitării, pentru cea ce-i mai presus de grai, — s-o dai !

Tu, cel ce-ajuns-ai la limanul ţintei tale,
un strop din adîncimea mării ce-o rîvneai — să-mi dai !

Şi drept răsplată că nu vezi la chip vreun idol,
iertarea Domnului şi har pentru-al meu trai — să-mi dai !

Paharnice, de vrea iubita să-şi bea vinul,
pocalul lui Hafez, cu care-n nopţi vegheai, — să-i dai !

BCU IAŞI CENTRALA UNIVERSITARĂ LIBRARY

66 (288)

O, vino iar, ca inimii tovarăș și străjer — să-i fii !
Și iarăși în al tainelor adînc și-ascuns ungher — să fii !

De dorul gurii, inima mi-e-nsîngerată.
Pecete pe sipétul cu-al iubirii giuvaer — să fii !

Bea vinul care-n crîșma dragostei se vinde,
și beat chiar și de postul Ramazanului sever — să fii !

Ca pulberi de dureri din inimă să spulberi,
șuvoi din ochi, pe urmele răvașului stingher — să fii !

O, călătorule-nțelept, ce ți-ai ars straiul,
încearcă, pentru toți bețivii lumii, făclier — să fii !

Hafez, de vrei pocalu-n care să vezi lumea,
asemeni lui Geamșid, vestitul șah și cavaler, — să fii !

67 (291)

Salut, Șiraz, meleagul ce n-are-asemănare !
Să te ferească Domnul în veci de ruinare !

În paza lui, Cel Veșnic să aibă Roknabadul !
Să curgă apa vieții din ale lui izvoare !

Din Mosalà [1] și pînă spre Giafrabad [2], departe,
mireasma ambrei dusă-i de-a vîntului suflare.

[1], [2] Locuri vestite din Șiraz.

De vii-n Șiraz, asupră-ți pogoară har de înger!
S-atingi desăvîrșirea ce Domnul doar o are!

Mai are faimă oare zahărul din Eghipet,
cînd orice dulcinee i-aduce defăimare?

O, blînd zefir molatec, de la iubita-mi beată
pe aripile tale ce veşti mi-aduci c-o boare?

Copilului-paharnic, ce sîngele mi-l varsă
ca laptele de mamă, dă-i, inimă, iertare!

Nu mă trezi din visul divin, ce-mpodobeşte
a mea singurătate, cînd chipul ei apare!

Vai, teama despărțirii, Hafez, te va cuprinde,
căci n-ai slăvit la vreme-a iubirii desfătare.

68 (296)

În crîşmă se-auzi un tainic glas străin:
„Păcatul vi se iartă. Ce mai staţi? Beţi vin!"

Pogoară harul Domnului şi vestea bună
a milei Sale-adusă-i de un sol divin.

Necoapta-nţelepciune-n cîrciumă adu-o!
Să-i fiarbă sîngele-n vin roşu de rubin!

Iertarea Domnului mai mare-i ca păcatul.
Ce ştii de-ascunsu-i gînd? Să taci e-al tău destin.

Deşi cu El unirea-i fără de strădanii,
spre ea se tinde prin strădanii doar şi chin.

Urechea-mi poartă-acel inel de sclav al buclei,
şi fruntea-acum pe colbul crîşmei mi-o închin.

Beţia ta, Hafez, nu-i un păcat prea mare,
regeasca milă îl acoperă deplin.

69 (301)

Credinţa în iubire veşnic o păstrez — ca lumînarea.
Pe uliţi, doar cu paznici şi beţivi veghez — ca lumînarea.

Mi-e noapte ziua căreia nu-i eşti podoabă.
Iubirea împlinită-şi curmă al ei miez — ca lumînarea.

Ca ceara-n mîna grijii-i muntele răbdării.
În focul şi-apa dragostei, mă subţiez — ca lumînarea.

În ochii plini de chin nu-ncape somnul,
şi ros de boala despărţirii, lăcrimez — ca lumînarea.

Îmi taie firul vieţii foarfeca durerii...
În focul dragostei eu rîd şi scînteiez — ca lumînarea.

În mijlocul văpăii ce-mi ucide tihna,
pe inimă eu stropi de lacrimi încrustez — ca lumînarea.

Sînt, fără tine, scurta zorilor suflare...
Apari, căci altfel inima am s-o retez — ca lumînarea.

Cînd pleci, trimite-mi fluturele contopirii !
De nu, va arde lumea, pe un meterez, — ca lumînarea.

O dată doar să-mi dărui noaptea contopirii !
Vreau casa mea cu chipul tău s-o luminez — ca lumînarea.

Hafez, cînd focul dragostei îţi arde capul,
eu focul inimii îl sting, de lăcrimez — ca lumînarea.

70 (306)

O, nu-i în stare pana mea de plăsmuirea — despărţirii,
căci altfel ai cunoaşte trista povestire-a — despărţirii.

De dorul tău mi se sfîrşeşte vremea vieţii,
în schimb, nu se sfîrşeşte vremea de mîhnire-a — despărţirii.

Şi capul, ce-atingea cu semeţie cerul,
l-am pus apoi pe pragul casei de slujire-a — despărţirii.

Cum pot zbura-n văzduhul dorului fierbinte,
cînd inima-şi pierdu aripa la ivirea — despărţirii !

Şi cum să scap, cînd marea suferinţii-mi frînge
corabia răbdării, ce-i sub cîrmuirea — despărţirii ?

Chiar barca vieţii gata-a fost s-o-nghită valul
dorinţelor, în marea fără mărginire-a — despărţirii.

O, cine-a adus pe lume, Doamne, despărţirea ?
Cum ai plecat, în negru-am îmbrăcat clădirea — despărţirii.

BCU IAŞI CENTRALA UNIVERSITY LIBRARY

Fac parte dintr-un pîlc fantast de călăreţi, şi roibul
răbdării-l călăresc, ceilalţi sînt din oştirea — despărţirii.

Cum pot pleda să te-am, cînd avocatul sorţii
mi-e trupul, şi-inima garantu-n ocrotirea — despărţirii.

Cînd tu nu eşti, îmi arde inima dorinţa,
şi sîngele-i din cupă-l beau la prăznuirea — despărţirii.

Deşi-s rob al iubirii, ceru-a prins grumazul
răbdării mele în frînghia de-nrobire-a — despărţirii.

Hafez, pe drumu-acesta de-ai ajuns la capăt,
să nu dai hăţul nimănui pentru-mboldirea — despărţirii.

71 (327)

Deşi ajuns-am slugă la-mpărat,
sînt rege peste-al zorilor regat.

Comoara-n mînecă-i, dar punga-i goală.
Sînt cupa lumii, praf de vînt purtat.

Şi înţelept sînt şi semeţ şi-s Marea
Credinţei, şi-necat sînt în păcat.

Cu ochiul mi-a făcut iubita soartă,
să-i fiu oglinda feţei m-a luat.

Duşmanilor — din sînge un linţoliu!
Prietenilor — straiul de soldat!

Eu nu-s fățarnicul pestriț, sînt leul
cel roș sau negrul șarpe-nveninat.

De-aceea, șah, plătește-mi creditorii!
Tu lui Hafez cuvîntul doar i-ai dat.

72 (329)

În drum spre crîșmă cine-n van mă ceartă?
Mi-e dor de vinul ei și de-a ei poartă.

Din tronul lui Geamșid s-ales doar praful...
Nu chin, ci vin din cupă tu deșartă!

Din Prima-zi-a-lumii, dat-a Domnul
beției și iubirii-aceeași soartă.

Port dorul gurii de rubin în sînge.
Ca pe-un rubin un sînge curs mă poartă.

Îndrăgostiților nu le da sfaturi!
În strada-i, gîndul nu spre rai mă poartă.

Din stropii tăi de vin în praf ies perle,
iar eu nu-s nici cît pulberea deșartă.

Să dănțuim și noi, precum sufiștii,
un danț de mîini ce prind doar căni de toartă!

Cum viața mea și-așa zadarnic trece,
prin fața ta de vreau să trec, mă iartă!

BCU IAȘI CENTRALA UNIVERSITARĂ LIBRARY

Hafez, nu-i drum spre turnul contopirii,
aşa că stai în praful de sub poartă!

73 (344)

Sînt trandafirii-n floare. Huzurului mă-nchin.
Mă-ndeamnă şi-acel dascăl de magi la el cînd vin.

Azi nimeni nu e darnic. Trec zilele plăcerii...
Covorul pentru rugă să-l vindem pentru vin!

Frumoasă-i vremea, Doamne! Trimite-mi o frumoasă,
cu care să-mi beau vinul, de care să m-anin!

De dor ard trandafirii. Să nu-i stropiţi cu vinuri!
O, şi pe noi ne arde acelaşi dor în chin.

Tilharul care cintă la o cerească orgă
ne-ndeamnă să ne plîngem de-al nostru crud destin.

Din cupe de lalele să bem un vin himeric!
Cobzar şi vin de n-avem, ne sfîşie un chin.

Cum poţi cînta minunea, Hafez? Privighetoarea
privindu-şi trandafirul a amuţit deplin.

74 (345)

Icoana feţei tale trece prin cîmpia — ochilor,
şi inima o vede la fereastra vie-a — ochilor.

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

De-n chip de perle şi rubine lacrimi îţi aduc în dar,
al inimii tezaur du-l în prăvălia — ochilor.

Nimic nu-i mai de preţ în lume ca să-ţi fure din priviri,
doar eu sînt loc de tihnă şi de lenevie-a — ochilor.

Pentru mireasma veştii bune-a contopirii, pînă-n zori
pe drumul vîntului, mi-a tremurat făclia — ochilor.

De mult secat de lacrimi aş fi stat, ca un pustiu,
de sîngele-mi n-ar fi fost strîns de broderia — ochilor.

Cînd i-am privit întîia dată faţa, inima mi-a spus :
„Cu sînge va plăti orice ticăloşie-a — ochilor."

Te poartă blînd cu-ndurerata inimă a lui Hafez,
şi n-o străpunge cu săgeata azurie-a — ochilor !

75 (362)

Sînt fericit că ştiu vorbi deschis, cutezător,
şi-n faţa celor două lumi pot sta nepăsător.

Pe foaia inimii scriu eliful[1] staturii scumpe,
nu ştiu vreo altă literă de la învăţător.

Sînt pasărea din rai, tîlcuitoare-a despărţirii.
Cum de-am căzut în lanţul cel de chin aducător ?

---

[1] Prima literă a alfabetului arabo-persan, sub forma grafică a unei linii drepte (I)

Heruv am fost, şi-am stat în rai, şi-Adam m-aduse-n lume,
să-i fiu acestei mănăstiri-ruină locuitor.

Nu-i astrolog să-mi ştie steaua, şi-oare muma-lume
m-a zămislit în care zodiac prorocitor ?

De cînd cercel de rob eu port în cîrciuma iubirii,
în loc de „bun venit", mi-aduci un chin sfîşietor.

Şi ochii îmi beau sîngele, cînd inima mi-o dărui
acelei ce-i în colţul inimilor tuturor.

Şi umbra Tubei şi chiar mîngîierea unei hurii,
le uit de dorul străzii unde calcă-al tău picior.

O, şterge cu zulufi obrazul lui Hafez de lacrimi,
de nu,-mi va smulge rădăcinile puhoiul lor !

76 (375)

Cînd tu nu eşti, cu trandafirii din grădină — ce să fac ?
C-un păr de hyacint şi mîna mea blajină — ce să fac ?

Mustrarea celor răi te-a smuls vederii mele,
şi-s fără tine-oglindă fără de lumină — ce să fac ?

De ce vrei răul băutorilor de drojdii ?
De beau şi eu, stăpîna-soartă e de vină — ce să fac ?

Cînd din capcana nevăzută iese-un fulger,
şi-mi arzi recolta şi-mi laşi totul în ruină — ce să fac ?

BCU ASSOCIATIONAL UNIVERSITY LIBRARY

Sultanul turc odată m-azvîrli-n fîntînă,
captiv cînd iar voi fi, Rostam[1] de n-o să vină — ce să fac ?

În beznă, dacă Domnul nu-mi dă focul care
l-a dus pe Moise la Sinaiului colină — ce să fac ?

Cînd sîngele mi-l vărs, străpuns de-a ta săgeată,
cu tine, care-mi eşti a ochilor lumină — ce să fac ?

Hafez, eu raiu-l cred o casă moştenită,
şi dacă stă precum o goală vizuină — ce să fac ?

77 (380)

Unde-i vestea contopirii, sufletul din ceaţă — să-l înalţ ?
Sfîntă pasăre, din laţul lumii, cînd se-agaţă — s-o înalţ ?

Unde ţi-e iubirea, în robie să mă ţină,
peste vremi şi spaţii, stăpînirea mea semeaţă — s-o înalţ ?

Doamne, norul tău ce ne conduce fă-l să plouă,
înainte ca din lume, pulbere răzleaţă — să mă-nalţ !

La mormînt adu-mi cobzar şi vin ! A ta mireasmă
mă va smulge din linţoliu, înspre a ta faţă — să mă-nalţ.

Vin la mine, idol blînd, cu dulci mişcări gingaşe !
Vreau ca numai dănţuind, din lume şi din viaţă — să mă-nalţ.

---

[1] Erou legendar.

Strînge-mă la piept, deşi-s bătrîn, o noapte numai!
Tînăr din îmbrăţişarea ta, în dimineaţă — să mă-nalţ!

De-ai veni o clipă doar în ziua morţii mele:
dănţuind, ca şi Hafez, din lume şi din viaţă — să mă-nalţ.

78 (385)

În crîşma magilor, lumina cea divină — eu o văd,
minune-i, dac-aici o astfel de lumină — pot s-o văd.

Nu te făli, hagì, că l-ai văzut la Mecca
pe Dumnezeu! În schimb, aici, în crîşma plină — eu îl văd.

Vreau să resfir zulufi ca filele de carte...
Dar prea e-ndepărtată ţinta, şi-astă vină — eu mi-o văd.

Pîrjol în inimă, jelanii, rîu de lacrimi,
cu-asemeni fericiri privirea ta m-alină — cînd o văd.

Pe drumu-nchipuirii chipul tău apare:
un văl, şi toate ce-ndărătul lui se-mbină, — eu le văd.

O, cine-s beţivanii-acestei crîşme-n care,
cînd uşa o socot altar şi i se-nchină, — eu îi văd?

Pe-orbita cercului, egal faţă de centru,
e orice punct şi-ntreaga tainică pricină — eu o văd.

O, pe Hafez nu-l dojeniţi pentru ochiade!
Prietenia noastră, că-i mereu deplină — vreau să văd!

79 (395)

O, faţa lumii are chipul tău, căci tu porţi tiara — frumuseţii,
şi-obrazul tău e centrul şi pivotul şi comoara — frumuseţii.

În ochii tăi cei beţi ascunse-s tainele magiei,
şi-n netihniţii tăi zulufi văd tihna statuară-a — frumuseţii.

Nu-i stea ca tine-n constelaţia desăvîrşirii,
nici chiparos mai mîndru lîngă apa solitară-a — frumuseţii.

Nu-i pasăre a inimii, în laţul de zulufi să
nu cadă pradă iar la vînătoarea cea fugară-a — frumuseţii.

Întotdeauna doica-fire, din adînc de suflet,
hrănindu-te, te-a legănat ca dulcea ei povară-a — frumuseţii.

Şi puful buzei, ca o viorea, mereu e fraged,
căci apa vieţii-o poate bea doar din fîntîna clară-a — frumuseţii.

Îţi străluceşte trandafirul feţei în grădina
de trandafiri a timpului. căci tu eşti primăvara — frumuseţii.

Pierdu Hafez speranţa de-a găsi asemănare
cu faţa ta, căci alta nu-i să-i semene în ţara — frumuseţii.

80 (402)

Aruncă o privire celor ce beau vin — mai bună ca aceasta!
Să-ţi fie-n cîrciumă intrarea la festin — mai bună ca aceasta!

Dulceaţa care gura ta azi mi-o revarsă
e bună, dar aş vrea o alta-acum, puţin — mai bună ca aceasta.

Cel ce desface toate nodurile lumii
s-arunce o privire peste-al meu destin — mai bună ca aceasta!

Îmi spui că arta dragostei doar chinuri naşte.
Mai e vreo artă-n faţa cărei să mă-nchin — mai bună ca aceasta?

Bea vin şi-apoi paharnicei sărută-i gura!
Altă povaţă nu-i la care să mai ţin — mai bună ca aceasta.

E pana lui Hafez o dulce poamă. Ia-o!
Căci nu e alta, sub al cerului senin — mai bună ca aceasta.

81 (413)

Spre-al bolţii cîmp de spice-a lunii seceră se-ndreaptă,
cînd şi ogorul vieţii timp de seceriş aşteaptă.

I-am spus norocului: „Tu dormi, şi soarele răsare!"
Mi-a spus: „Nu deznădăjdui, căci vremea rea se-ndreaptă".

O, cerule, nu-mi vinzi podoabele? Ştii că-n iubire
chiar nimbul lunii poţi să-l cumperi doar pe-o poamă coaptă.

De-ai să te-nalţi spre bolta cerului, precum Mesia,
cu torţa ta urca-va soarele-a luminii treaptă.

O, nu te-ncrede în hoţoaicele de stele, ele
coroana ştiu s-o fure de pe-o frunte înţeleaptă.

BCU IAŞI CENTRALA UNIVERSITY LIBRARY

În van porţi în urechi cercei de aur cu rubine ;
se trece frumuseţea, dar rămîne vorba dreaptă.

Pionul aluniţei, pe-eşicherul frumuseţii,
ia soarele şi luna c-o mişcare înţeleaptă.

Hafez, cînd crezu-i ars de-al sihăstriei foc făţarnic,
aruncă straiul de derviş, şi pe alte căi te-ndreaptă !

82 (414)

Zefir, sol drag, de la iubita mea veşti bune — spune !
Privighetorii despre-un trandafir-minune — spune !

Sînt păstrătorul tainelor singurătăţii...
Prietenului vorbe dragi cu sfiiciune — spune !

Tot ce-nţelepţii zic e hrană pentru suflet.
Vorbeşte-le ! Şi despre-a lor înţelepciune — spune !

Cînd o să treci din nou prin poarta fericirii,
doar după ce vei murmura o rugăciune — spune :

„De-s rău, nu mă mustra, şi-n chip regesc povestea
păcatelor milogului din văgăune — spune !"

Din laţul de zulufi cad inimile prinse...
Iubirea inimii doar pe-ale tale strune — spune !

Leac pentru ochi e praful porţii dragei mele,
doar ochii mei pot asta fără-nşelăciune — spune.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Pe drumul dragostei, bogat sau nu, tot una-i...
Regino, cerşetorului doar vorbe bune — spune!

Cum păsările plîng l-auzul jeluirii-mi,
şi tu, zefire, despre tot ce mă răpune — spune!

Hafez, dac-ai pătruns în Sfat, ridică-ţi glasul!
„Pieriţi, făţărnicie şi înşelăciune!" — spune!

83 (422)

Cresc florile plăcerii. Paharnica, băiete, — unde-i?
E vîntul primăverii. Un vînt ca să mă-mbete — unde-i?

E-ospăţul bucuriei. Lipsesc miresmele dorinţei.
Zefir al dimineţii, parfum de mosc în plete — unde-i?

Un trandafir aminte mi-a-adus de-un chip ca trandafirul...
Urechi s-asculte unde-s? Şi ochi să se desfete — unde-s?

O, frumuseţea de vînzare-a trandafirului,
vai, inima mi-o arde. Mai mîndra dintre fete — unde-i?

A zilei lumînare în van se mai făleşte, limba
i s-a lungit, hangerul cu-a soarelui pecete — unde-i?

„Dorinţa sărutării — mă-ntrebi — s-a stins atît de iute?"
Ucisu-m-a dorinţa. Puterea şi-a mea sete — unde-s?

Hafez, tu eşti vistiernic la visteria-nţelepciunii.
La vreme de restrişte, plăcerea ta, poete, — unde-i?

84 (423)

Îmi sîngeră ochii cînd a tras din arc barbar — sprînceana.
Pe mulţi îi va ucide ochii şi acest tîlhar — sprînceana.

Sînt sclavul ochilor turcoaicei ce mă ţine-ntr-o beţie,
grădină-i faţa ei şi-nmiresmatul ei umbrar — sprînceana.

Crai-nou mi-e trupul dintr-un chin avînd sprînceana drept pecete,
dar unde-i luna ca pe bolţi s-arate temerar — sprînceana ?

Rivalii n-au habar că ochii ei, în fiecare clipă,
solìi trimit prin mijlocirea încruntatului pîndar — sprînceana.

Sihaştrii toţi iau fruntea ei drept cea mai fragedă grădină,
se plimbă cu trufie-n parcu-acesta solitar — sprînceana.

Tu, cea cu inima păgînă, care-n bucle nu te-nvălui,
în locul bolţii de moschee îmi va fi altar — sprînceana.

Mereu fac ochii tăi să se-ncordeze arcul frumuseţii,
şi-a tras din arc săgeţi asupra lunii de cleştar — sprînceana.

Deşi-n văzduhul dragostei, Hafez, eşti pasăre isteaţă,
te-or săgeta frumoşii ochi, ce au drept arc lunar — sprînceana.

85 (431)

Ieri am intrat în crîşmă, de-al beţiei somn puţin — pătat,
şi-aveam covor de rugă şi vestmînt de beduin — pătat.

M-a-ntîmpinat băiatul vînzătorului de vinuri.
Mi-a spus: „Trezeşte-te! Eşti de-al beţiei somn puţin — pătat.

Te spală şi prin crîşmă plimă-te! De ce să fie
ruinele acestei mănăstiri, ca un cămin — pătat?

Purifică-te cînd păşeşti în casa bătrîneţii,
ca să nu fie straiul ei de-un tineresc venin — pătat.

Înalţă-te din limpedea fîntînă a naturii!
În apa întinată orice bucurie-i crin — pătat.

Cît timp vei mai rîvni la gura dulce de copilă?
Al cugetului giuvaer ţi-e de-un topit rubin — pătat".

În cartea trandafirului nu e nici o greşeală.
Să fie-al primăverii paragraf cu vin — pătat!

Mi-a spus: „Hafez, nu-mi vinde mie pilde dintr-acestea!"
Vai, de-o mustrare-ntotdeauna e un lucru fin — pătat.

86 (432)

În zori, după beţie, de-atîta mahmureală,
din nou cu vin şi harfe m-am pus pe huzureală.

Un vin şi nu merinde i-am dat înţelepciunii
s-ajungă-n ţara-n care-i beţia-agoniseală.

Mi-a dat iar vînzătoarea de vin să gust din vinu-i,
dorind să mă ferească de soarta care-nşală.

BCU KLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Paharnica îmi spuse, sprînceana arcuind-o :
„Azi fi-vei ţinta unor săgeţi de răfuială.

N-o să-mi încingi mijlocul c-un braţ ca cingătoarea,
de-o să te crezi mijlocul a tot ce-i plin de fală.

Să-ntinzi capcane altor nepricepute păsări,
prea-nalt îşi face cuibul Ankhà [1], să-i dai momeală."

Cobzar, amic, paharnic — în *ea* toţi trei se-mbină.
Ieşi din lut şi apă-ntreita plămădeală.

În barca băuturii pe-această mare-ntinsă,
cu ţărmuri nevăzute, pluti-voi cu-ndrăzneală.

Hafez, cînd ştii că viaţa nu e decît o taină,
să-i afli dezlegarea, poveste-i şi-amăgeală.

87 (433)

O, vălul îl arunci de pe obraz. — Ce-nseamnă asta ?
Din casă fugi, cu gîndul nu prea treaz. — Ce-nseamnă asta ?

Regină-ntre frumoase şi-a milogilor nădejde !
De cîte soarta-ţi dă, tu nu ştii să faci caz. — Ce-nseamnă asta ?

Tu la-nceput zulufii mi-ai lăsat să-i ţin în mînă,
şi-apoi mi-ai pus piciorul pe grumaz. — Ce-nseamnă asta ?

---

[1] Pasăre mitică.

Ţi-a dezlegat cuvîntul taina gurii, dar din teacă
tu sabia mi-ai tras-o cu necaz. — Ce-nseamnă asta ?

Toţi joacă zarurile dragostei. Tu, înşelîndu-i,
îi faci pe toţi să piardă şi faci haz. — Ce-nseamnă asta ?

Hafez, tu uiţi, cînd înrămezi în inimă-o iubită,
c-ai mai lăsat pe-o alta în pervaz. — Ce-nseamnă asta ?

88 (434)

Cu ea-mpreună, decît viaţa fără moarte — e mai bine.
Din ce-i în lume, ce-i mai bun de mi se-mparte — e mai bine.

Un trandafir călcat de ea în pragul străzii,
decît purpura ce şahul o s-o poarte — e mai bine.

În pragul ei să pier cu semnele robiei,
decît de tot imperiul lumii să am parte — e mai bine.

Cînd m-a lovit cu spada, am tăcut : duşmanul
de-o taină de prieten dacă-l ţii departe — e mai bine.

Pe vraciul meu vreau să-l întreb dac-o să-mi fie,
luînd întruna leacurile lui deşarte, — şi mai bine ?

O, inimă, milog în veci să-i fii pe stradă
decît averi să-ţi dea risipa unei soarte — e mai bine.

O, pustnice, decît s-ajung în rai, de mărul
acelei dulci bărbii de nu mă voi desparte — e mai bine.

S-asculţi de sfatul celor mai bătrîni, decît
de-o tinerească fericire să ai parte — e mai bine.

O perlă-i fiecare vorbă a iubitei,
dar să citeşti cuvîntul lui Hafez din carte — e mai bine

89 (445)

Ferice vînt de răsărit, să-mi porţi acea solie — care-o ştii,
pe uliţa iubitei, l-acea oră timpurie — care-o ştii.

Tu, sol al tainei, ce-n singurătate-a fost şoptită,
nu din poruncă, ci din omenie-acum adie — cum tu ştii.

Să-i spui: „Din mînă, sufletul firav pe veci pleca-va,
de n-o să-i dea-nsufleţitoarea gură acea tărie — care-o ştii.

Mi-am scris solia astfel ca să n-o-nţeleagă nimeni,
dar cum să desluşeşti tot ce iubitul tău îţi scrie — tu doar ştii.

Rîvnesc la spada ta precum la apă însetatul,
captivul tău vrea să-l ucizi cu-ntreaga dibăcie — care-o ştii.

„De cingătoarea ta, nădejdea cum de mi-am legat-o?
Rămîi o clipă în mijlocul ei, aşa zglobie — cum tu ştii!"

Hafez, totuna-i de vorbeşti în turcă sau arabă,
povestea dragostei tu spune-o-n limba vie — care-o ştii.

Tot mai nebun în mănăstirea magilor devin.
Aici mi-am zălogit și strai și carte pentru vin.

Pe inimă — oglinda Domnului — se-așterne colbul,
dar caut sfatu-i să mă limpezească pe deplin.

O, dați-mi barca vinului căci mi-a plecat iubita!
S-au strîns cît marea lacrimile-n ochi, de-atita chin.

Șuvoaiele de lacrimi pe vestmînt se-adună-n rîuri.
Pe mal aș vrea un chiparos, ca lui doar să mă-nchin.

O, n-am să beau din vinul care-aici se vinde pînă
nu va veni și ea, să-mpodobească-acest festin.

În van narcisa ochii mai frumoși c-ai tăi și-i crede.
O, după orbi nicicînd clar-văzătorii nu se țin.

Doar limba luminării poate spune ce-i iubirea,
de vorba ei se teme fluturele cel blajin.

O, nu-mi vorbi de nimeni în afară de iubită,
îmi pasă doar de ea și de pocalul meu cu vin.

Aceste vorbe mi le spuse dimineața-n crîșmă,
în zvon de nai și răpăit de tobă, un creștin[1]:

„Și dacă-aceasta-i legea lui Hafez, cea musulmană,
păcat că după ziua de-astăzi altele mai vin!"

[1] Se spune că Hafez, denunțat pentru finalul eretic al gazelului, ar fi adăugat în grabă acest distih.

91 (461)

E primăvară. Tu cu sufletul uşor — să fii!
Ies trandafirii. Poţi în pămîntul roditor — să fii!

O frunză-i fila cărţii cu-nfinite tîlcuri.
Tu-n faţa tainei lumii ţii nepăsător — să fii.

Nu-ţi spun cu cine-acum să stai şi ce să nu bei,
pe toate-o să le ştii, de poţi clar-văzător — să fii.

Urmează-ndemnul ce ţí-l dă un zvon de harfă,
îndemnu-i bun doar dacă ştii-nţelegător — să fii.

Durerea lumii-ţi risipeşte-arginţii vieţii,
de ţii şi zi şi noapte-n trai chinuitor — să fii.

Cînd ştii că drum de spaimă duce la iubită,
e bine pe la hanuri vesel trecător — să fii.

Hafez, de vrei să-ţi fie soarta fericită,
te lasă pradă unui chip strălucitor — să fii!

92 (470)

De ce atîta ură fără-nduplecare — să mai ai?
Prietenia veche-ţi cere îndurare — tu să ai.

Ascultă-mi sfatul, perlă mai de preţ ca cele
ascunse bine-n tăinuitele sertare — ce le ai.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

În faţa beţivanilor, ascunde-ţi faţa !
Oglindă pentru lună doar şi pentru soare — tu s-o ai !

Bătrîn şeic, o, nu vorbi de rău beţivii !
Ei sînt ai Domnului, şi parte de mustrare — poţi să ai.

De geamătul de foc să-ţi fie-acuma teamă,
el poate-aprinde straiul cel de lînă care — îl mai ai.

O, pentru Dumnezeu, hai, vino-n ajutorul
beţivilor, căci vin de-aseară în pahare — tot mai ai !

Hei, versul lui Hafez nu are-n lume seamăn,
jur pe Coranul, care-n piept, spre adorare — tu îl ai.

93 (492)

Fălindu-te cu tine, te fură amăgeala.
Iubirea de-ţi lipseşte, iertată ţi-e greşeala.

Nu fi din tagma celor înnebuniţi de patimi !
Înalta-nţelepciune să-ţi fie rînduiala !

De mintea nu ţi-o fură a dragostei beţie,
mai bine fugi, căci vinul îţi dete ameţeala.

De galbenă ţi-e faţa, suspinele pătează :
în dragoste, durerea arată care-i boala.

Iubirea lunii tale să-ţi deie-nvăţătură,
deşi precum un soare azi ţi se duce fala.

A raiului grădină nu străluceşte fără
de gura unei hurii şi-un vin cum e petala.

Hafez, să nu-ţi mai pese de nume rău sau faimă!
Tu ţine-n mînă cupa şi bea uitînd sfiala!

94 (508)

În suflet o văpaie tot mai arzătoare — este,
şi doru-n inima pustie tot mai mare — este.

În ochii mei ţi-e chipul înecat în lacrimi,
cînd faţa ta în pieptul meu izvor de soare — este.

Un strop al gurii de rubin e apa vieţii,
şi disc solar azi luna mea strălucitoare — este.

De-i scris că Domnul ne-a însufleţit cu duhu-i,
atunci e-oricine-n El şi El în fiecare — este.

Nu ştie orice inimă-a iubirii taină
şi s-o dezlege numai sufletu-mi în stare — este.

Mai bine taci, decît să-mi luminezi credinţa!
În cele două lumi, iubita crezul mare — este.

Hafez, tu pînă-n cea din urmă zi, te-nchină
acelei ce din prima zi, alinătoare — este.

95 (510)

Oricine prin lume, ferice să fie — s-a dus,
spre cîrciumă şi spre lăcaş de-omenie — s-a dus.

Găsi călătoru-n pocal dezlegarea
divinelor taine, şi-avînd mărturie — s-a dus.

Ascultă-nţeleptu-mi cuvînt, căci heruvul
— duh sfînt — mi-l şopti, şi pe urmă-n tărie — s-a dus.

Urzitu-mi-a steaua destinului ţelul,
şi chiar de la naştere către beţie — m-a dus.

Pe două cărări ai venit dimineaţa,
prea plinul din vinul din seara tîrzie —te-a dus.

Răsuflul Mesiei dă vraciului vlaga,
dar vraciul, uitînd că bolesc, cu trufie — s-a dus.

Din uliţa crîşmei, Hafez, către sfîntul
lăcaş al dervişilor, cu vrednicie — s-a dus.

96 (512)

E fulgerul dorinţei. Nimeni să-l doboare — nu-i.
Recolta vieţii de mi-o arde-acum, mirare — nu-i.

Vai, pentru pasărea-nfrăţită cu durerea,
în pomul vieţii frunza desfătării-n soare — nu-i.

E-n atelierul dragostei şi necredinţa.
Un osîndit la focul iadului, azi oare — nu-i ?

De-ţi dărui sufletul, e vană-nvăţătura.
Nevoia unei spiţe vechi botezătoare — nu-i.

Bea vin, căci viaţă veşnică de-ar fi în lume,-n
afară-a ce numim a raiului licoare — nu-i.

Hafez, închipuindu-ţi dragostea-mplinită,
ar fi să crezi că după noapte-al zilei soare — nu-i.

97 (517)

Paharnice, al tinereţii dar — adu-mi !
Un vin, pahar după pahar — adu-mi !

Leac sigur pentru-ale iubirii suferinţi,
al bătrîneţii şi juneţii har — adu-mi !

Un soare este vinul, luna un pocal,
un soare-n miezul lunii de cleştar — adu-mi !

De se răscoală judecata, ca s-o strîng
de gît, frînghii din vin de chihlimbar — adu-mi !

De vrei s-azvîrli apă-n al meu foc, atunci
un foc precum e apa din bazar — adu-mi !

De moare trandafirul, tu, un vin curat
cum este-al trandafirului nectar — adu-mi !

Ori faci o faptă bună ori păcătuieşti...
Păcat sau faptă bună, un vin rar — adu-mi !

Şi cîntecul privighetorii de-a-ncetat,
un vin gîlgîitor, măi, cîrciumar, — adu-mi !

Durerea vremii uit-o ! Trece ori va sta.
Un murmur din pocal şi de cobzar — adu-mi !

Cum doar în vis mi-e dat s-o am, acel izvor
gîlgîitor al vinului hoinar — adu-mi !

De-s beat, mai toarnă-mi un pocal cu vin, şi ca
să fiu beat-mort, o cupă plină iar — adu-mi !

Mai toarnă-i lui Hafez alt vin, şi-un nou pocal,
de-i faptă bună sau păcat barbar — adu-mi !

98 (520)

Din laţul buclei tale pentru nimeni nu-i scăpare.
Ucizi îndrăgostitul şi îţi rîzi de răzbunare.

Cu arsă inimă, îndrăgostitul vrea pustiul morţii,
ales de-a fost, sfinţirea sufletului dac-o are.

Săgeata ochilor de la Rostam ia dibăcia,
arcaşi-străjeri, sprîncenele cîştigă-orice prinsoare.

Mi-e sufletul chiar miezul lumînării care arde,
căci trupul, jertfei l-am menit acum din adorare.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

La fel cu-a fluturelui pătimaşă dăruire,
arzînd, găseşti din caznele iubirii liberare.

Vezi, alchimia suferinţelor iubirii, trupul,
deşi din lut, în aur focu-l schimbă, ca un soare.

În fluturele inimii mereu văpăi azvîrli,
deşi în faţa ta eu dănţuiesc cu-nflăcărare.

Hafez, mulţimea nu cunoaşte preţul unei perle,
n-o da decît acelor cu înaltă cugetare.

99 (523)

De ochii răi, un chip frumos departe-l ţine
Atotputernicul, şi-o face pentru mine, — Hafez!

O, vino, căci e vremea tihnei şi prieteniei,
şi nu-s în ceartă şi nici în război cu tine — Hafez!

De sîngele-ţi din inimă-l bău rubinul gurii-mi,
ca preţ al sîngelui, sărutul se cuvine — Hafez!

Nădejdea contopirii cum de ţi-a venit, de unde?
Nu-i chip de straiul ei milogul să se-anine — Hafez!

Să nu-ţi mai legi iar inima de părul altor idoli,
de scapi acum din lanţul ce captiv te ţine — Hafez!

Hai, vino şi citeşte-mi un gazel frumos şi proaspăt,
căci stihul ţi-e menit durerile s-aline — Hafez!

De porţi vestmînt de scamator, făţarnic pustnic, du-te!
Doar tu bei drojdia durerilor haine — Hafez!

În zori, jeleşte-ţi ca beţivii dragostea în taină,
şi pentru tot ce-ndur, te roagă pentru mine — Hafez!

100 (529)

O, sfînta pasăre a inimii îşi are cuibu-n cer.
În colivia trupului ea nu vrea lumea — temnicer.

În cele două lumi, ea stă de-asupra bolţilor cereşti,
şi trupu-i din pămînt iar sufletul din limpede eter.

Din vîrful vasului de lut al lumii îşi ia zborul,
şi iar îşi caută-n acel etern palat un mic ungher.

Vezi, sfînta pasăre a inimii stă-n vîrful Sedrei,
sau în cerescu-nalt palat şi-alege un crenel stingher.

Şi umbra marii fericiri îmbrăţişează lumea,
cînd pasărea-şi întinde-aripa pe pămîntul efemer.

În vîrful lumii pasărea-şi arată strălucirea,
şi apă bea-n grădina raiului, cerescul giuvaer.

Nu mai vorbi, Hafez, de contopirea cu Divinul,
cu pana-acestui crez, să ştergi şi duh şi oameni care pier.

1985

891.5 — 146.1 = 59

Lector: ELENA LAZĂR
Tehnoredactor: NICOLAE ŞERBĂNESCU

Tiraj 4 630 ex. broşate. Bun de tipar 03.01.1977.
Coli tipar 4

Tiparul executat sub comanda
nr. 827 la
Întreprinderea Poligrafică
„13 Decembrie 1918"
str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97
Bucureşti,
Republica Socialistă România

BIBL. ... 28.31.1977 16 f 14 L. 4,50

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Sorbit-au vin din ochii tăi îndrăgostiții ;
uitat-am ce-am știut, și cugetu-n delir — a fost.

Arama stihului s-a preschimbat în aur,
căci alchimia prețuirii - unui vizir — a fost.

01145 DEP. LEGAL 1977

Lei 4,50

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY